

BRITANIJOS IR VOKIETIJOS KARO PLANAI

OKUP. LIETUVOS PAREIGŪNAS PUOLA LAISVOSIOS ELTOS INFORMACIJĄ

"Kartais skaitytojas išgirsta ir iš užsienio Eltos pranešimus, ...šmeičiančius Tarybų Lietuvą ir jos darbo žmones"...

Antrasis šio pareiškimo posmas iš karto išduoda, kur jis pasakytas. Aišku, Vilniuj, pačioj Tiesoj, šių metų sausio 17 dieną. Taip rašo Donatas Roda, prie parašo pridėjęs titulą — Eltos direktorius". Reikšmingesnė yra pirmoji pareiškimo dalis: Lietuvoj išgirsta ir užsienio Eltos pranešimus. Tai viešai liudija pareigūnas, kurs negali nežinot.

Proga apie tai pakalbėt buvo Eltos — Lietuvos Telegramų Agentūros 50 metų sukaktis, dar viena ne vietoj ir ne laiku tenai minima sukaktis. Sukaktį sulipdė, sudėję krūvon trijų įstaigų veikimo laiką, kuriame ne 50, o tik 20 metų buvo tikros Lietuvos Telegramų Agentūros veikimo laikas.

Nuo 1940 metų, ir tai su trejų metų pertrauka 1941-44, Lietuvoj, pirma Kaune, o dabar Vilniuj yra Eltos vardu tebevadinas Sovietų Sąjungos Telegramų Agentūros — TASS'o padalinys. Jo direktorius ir yra dabar Donatas Roda.

I "sukaktį" įlipdyta dar ir 1919 metų sausio 17 Kapsuko įsteigta LITA — "Litovskaja Telegrafnaja Agentūra", kuri tačiau veikė vos porą mėnesių ir, žinoma, nebuvo jokia Lietuvos Telegramų Agentūra, o tik Rusijos agentūros Rosta žinių į lenkų, žydų ir lietuvių kalbas vertimo biuras. D. Rodos "Elta" irgi toks pat Tasso žinių (tik ir lietuvių ir lenkų kalbas) vertimo biuras, kadangi, kaip matyt iš paties D. Rodos "sukaktuvinio" pasipasakojimo, iš niekur kitur jis žinių neima ir negauna. "Tasso korespondentų pranešimai yra ir mūsų agentūros informacijų šaltinis", atvirai pasisako D. Roda ir čia pat "pasitaiso", esą, "Bet ne viešintelis. Juos papildom pranešimai iš kitų agentūrų, su kuriomis Tassas yra sudaręs susitarimus". Tai vistiek, Roda gauna tik Tasso korespondentų žinias ir kitų agentūrų tik tas, kurias Tassas priima ir perkošęs duoda.

Taip, gana nuoširdžiai, pasipasakojęs, kokiai agentūrai jis vadovauja, D. Roda lyg ir smarkiai stengiasi suniekinti tos užsieninės Eltos, kurios pranešimus jo žinių skaitytojai Lietuvoj irgi išgirsta, autoritetą. Bet tos jo pastangos gana dviprasinės. Pavyzdžiui, tas kaltinimas, kad ši, užsieninė, šmeičiant "Tarybų Lietuvą ir jos darbo žmones". Gana tik prisimint, kad ir tas žodis "šmeičia" Lietuvoj dabar daugumai reiškia — "nemalonią tiesą sako". Tik priminkim, kaip mokynis net egzaminų rašiny parašė, kad Donelaitis "šmeičė" ponus... Antra vertus, jei kas girdėjo mūsų pranešimus, tai apie Lietuvos darbo žmones net ir nemalonus nieko negirdėjo.

Taip pat negalėjo girdėti, kad ši Elta būtų "piestu stojusi" ginti kurį nors politiniuose teismuose tenai teistą vadinamą "hitlerinių banditų talkininką". Niekad nesiginčijame su bolševikų politiniais teismais, nes ir nėra reikalo: pakanka tik papasakoti, kaip Rodos informuotojai spauda tas bylas aprašinėja. Anot Rodos, ši Elta "šmeičia spaudą". O tai reiškia gi, kad tik atvirai pasako apie ją, nemalonią teisybę.

Arba, "buržuazinių nacionalistų Elta nuolat giriasi, kad ji rašo tiesą", — sako D. Roda. O kas skaito ar girdi šios Eltos

pranešimus, tas nemato juose tokių pasigyrimų, tačiau labai dažnai girdi, kad mūsų pranešimai esti paremti tuo, ką rašo Vilniuje D. Rodos informuojama Tiesa...

Pagaliau, lyg pristigęs savo šovinių prieš šią Eltą, D. Roda griebėsi A. Bimbos autoriteto ir atpasakojė, ką šis kartą rašė savo "Laisvėje". O tas rašė, kad ši, anot jo "smetoninė Elta" gausybę žinių apie Lietuvą "priekapanti", bet kad visa tai "jovalas, melai, prasimanymai", sugalvoti "Lietuvos priešų"...

Žymia dalimi čia Roda su Bimba teisūs: negalėdama turėti Lietuvoj savų patikimesnių korespondentų, ši Elta daug žinių apie Lietuvą semiasi iš Vilniuje komunistų partijos leidžiamų laikraščių, o juose neabejotinai yra nemaža Lietuvos priešų, greičiausia daugiau, nei draugų...

Šis atvejis jau yra trečias vieno mėnesio protarpis (nuo gruodžio 16), kada vilniškės bolševikijos viršūnėse suskambino pavojaus varpais dėl laisvųjų lietuvių informacijos poveikio Lietuvoj. Sniečkus viešai atsiliepė ir Lietuvos nepriklausomybės 50 metų sukakties minėjimus laisvėje. Šarmaitis mobilizavo akademikus prieš užsieniuose esančių lietuvių istorikų žodį. Dabar D. Roda visus savo žurnalistus ragina pasitempti, anot jo, "tokių faktų (t. y., šios Eltos veikimo) akivaizdoje". Atrodo patikima, kad toki pavojaus šauksmai gerai žadina dėmesį šios Eltos pranešimams, matyt, vis dažniau išgirstamiems ir Lietuvoj. (E)

Neprieinami viršininkai

1940 metais, rusų tankų ir pavaršų išplukdyti nauji žurnalistas Lietuvoj labai mėgo uiti buvusius Lietuvos valdinių įstaigų pareigūnus už jų, neva "poniškumą", piliečiams neprieinamumą. Bet jau ir tada daugumas pajuto, kad nauji, "proletariniai" įstaigų viršininkai ir net mažesni pareigūnai pasirodė esą nepalyginti sunkiau prieinami, negu "ponų" valdžios pareigūnai.

Praėjo po to beveik 30 metų, ir štai koki dabartinių viršininkų elgesio paveiksliuką pateikia jų pačių Tiesa (sausio 15):

"J įstaiga, įmonė atėjo pilietis išdėstė savo reikalus, rūpesčius. Jūs pradėjote šį aiškinimą, vartote bylas, rašote... Praėjo jau keletas minučių, o žmogus vis tebestovi už jūsų stalo. Užmiršote net ir kėdę pasiūlyti."

"Arba vėl. Atėjo pilietis pas įstaigos viršininką ir nori kaiti koka paklausti. Viršininkas užimtas, turi daug reikalų. Pilietis laukia valanda, kita. Sekretorė jo nepasiteirauja, ko atvykęs skaito ar girdi šios Eltos

Pragos Universiteto studento Jan Palacho susidėginimas neduoda ramybės okupantams. Pragos gyventojai reikalauja, kad viena aikštė būtų pavadinta Jan Palacho vardu. Apačioje, kairėj italai studentai, pagerbdami Jan Palacha, Romoje apspiaudo sovietų vėliavą, o apačioj dešinėje Londono gyventojai protestuoja priešsovietų ambasados Londone.

VIETNAME AMERIKIEČIAI UŽTIKO DIDELES POŽEMINES KAREIVINES

SAIGONAS. — Amerikiečių karinė vadovybė paskelbė, kad apie 30 mylių nuo Saigono džiunglėse buvo rasti nauji komunistų požeminiai bunkeriai. Išsitas labirintas sandėlių ir kareiviams gyvenamųjų patalpų. Sakoma, kad šiuose įrengimuose priešas galėjo laikyti tarp 7 ir 10 tūkstančių kareivių, buvo rasti nemaži amunicijos sandėliai. Jau anksčiau Vietname buvo sunaikinta nemažai požeminių tunelių ir bunkeriu, tačiau tokio didelio požeminio miesto, kaip dabar rastas dar nebuvo užtikta.

Amerikiečiai trijose kautynėse užmušė 65 priešo kareivius, patys neprarasdami nei vieno. Kitose kautynėse vietnamiečiai baigė dviejų dienų mūšį su komunistais, kurių žuvo 189.

Didieji Amerikos bombonešiai per dvi dienas numetė ir prieš koncentracijos vietas 500 tūkstančių svarų bombų. Prie Can Tho vietovės bombos sukėlė 11 antrinių sprogimų.

Saigone keturi komunistai ant dviejų motociklų puolė prie raudonų šviesų gatvėje sustojusį vyriausybės automobilį, kuriame sėdėjo Pietų Vietnamo štabo viršininkas generolas Van Kiem. Jam buvo nulaūta koja, sužeisti ir keturi sargybiniai. Komunistai motociklais pabėgo, tačiau policija vieną įtariamąjį jau suėmė. Sprogime buvo sužeisti ir praeiviai.

Prezidentas Thieu pareiškė, kad Pietų Vietnamas sutiko pasiskelbti karo paliaubas Vietnamo Tet — naujų metų švenčių proga, vasario 17-19 dienomis. Komunistai ta proga skelbia vis tos savaitės paliaubas, tačiau visi gerai atsimena, kad prieš metus Tet šventės metu komunistai išvystė savo didžiausią šio karo puolimą Saigone, Hue ir kituose miestuose. Šį kartą Saigono vyriausybė esanti geriau pasirengusi visokiems netikėtumams.

NEW YORKAS. — Apie 300 jaunų žydų New Yorke demonstravo prie Irako atstovybės.

Nauji pareigūnai

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas paskyrė naują Ginklų Kontrolės ir Nusiginklavimo agentūros direktorių Gerardą Smithą, vietoj anksčiau tą vietą turėjusio Williamo Fosterio. Tuo pačiu skelbiama, kad ši agentūra bus praplėsta, jai duotos didesnės teisės ir uždaviniai.

Smithas jau yra buvęs prezidento Kennedžio laikais valstybės departamento paskretoriu mi politikos planavimo reikalams. Jis buvęs atsakingas už tiesiogines "karštos" telefono linijos tarp Washingtono ir Kremliaus įvedimą.

Diplomatiniai sluoksniai Washingtono kalba, kad prezidentas jau numatęs ir naują ambasadorių į Maskvą. Juo busias Jacob Beam, ligšiolinis Amerikos ambasadorius Pragoje. Kitais diplomatas — dabartinis ambasadorius Vengrijoje Hilibrandas busias paskirtas valstybės departamento paskretoriu mi Europos reikalams.

Sunkiai vyksta teatro statyba

1964 metais Vilniuje buvo pradėtas statyti naujas pastatas operos teatrui. Po ketverių metų matomos aukštai iškilusios sienos. Bet "ne visi" esą patenkinti tos statybos greičiu. (Greičiau visi bent kiek tuo suinteresuoti nepatenkinti, kadangi jau anksčiau buvo viešai rašoma, kad tas greitis vėliškias). Saucio 15 buvo suauktas specialus pasitarimas, kaip tą statybą pagreinti. Tiesa skelbia šūki — baigti statybą bent 1971 metų sezonui.

Nuo vilčių turėti naują operos pastatą "Lenino garbei" — 1970 metų iškilmėms, atsisakytą. (E)

SIŪLO NAUDOTI ATOMINIUS GINKLUS, JEI SOVIETAI PULTŲ VAK. EUROPA

MUENCHENAS. — Britanijos gynybos ministeris Denis Healey pasakė Vokietijoje vykstančioje karo mokslo specialistų konferencijoje kalbą, kuri tikriausiai sukels piktą reakciją Sovietų Sąjungoje ir, gal būt, Amerikoje. Kalbėdamas septynių Vakarų pasaulio valstybių karinių ekspertų konferencijoje Denis Healey nurodė, kad Britanija ir Vakarų Vokietija bendrai svarstot naują Nato valstybių doktriną, kuri remia save gynybos strategiją ribotu branduolinių ginklų pavartojimu pačioje pirmoje naujo karo stadijoje.

Mirė dr. B. Gažiūnas

Vasario 1 d., šeštadienį, šv. Kryžiaus ligoninėje, sulaukęs 59 metų amžiaus, mirė Čikagos lietuviams gerai pažįstamas medicinos gydytojas dr. Bronius Gažiūnas. Jis grįžo iš atostogų Floridoje trečiadienio vakare ir prie pat savo namų pasijuto blogai — gavo širdies smūgį. Tuoj pat jis buvo nugabentas į netolį esančią ligoninę, kur tačiau jo kolegų pastangos išgelbėti gyvybę nedavė vaisių.

Irgi "ambasadorius"

Kai Vilniuje aukštesnieji komunistų pareigūnai vis dar stengiasi įrodinėti, kad Lietuva niekad nesanti buvusi tokia nepriklausoma, kaip dabar, vienas po kito išskyla liudininkai, kurie bent mirdami liudija, kad iš tikrųjų yra visiškai atvirkščiai.

Šių metų sausio 12 d. Maskvoje staiga mirė toks Anatolijos Švecovas, gimęs Sibire, savo geležinkelinio šeimoj, Lietuvoj niekad negyvenęs ir iki 1949 metų (iki 43 m. amžiaus) su Lietuva iš viso nieko bendra neturėjęs ir apie ją greičiausia nieko nei nežinojęs. Betgi dabar, jau 15 metų, jis — "Lietuvos ambasadorius" Maskvoje pavaduotąs. Mat, stengdamies vaidinti "nepriklausomybę", bolševikai yra įtaise Maskvoje savo vilniškių vietininkų "nuolatinę atstovybę", kurioje atstovą pasirenka ką nors iš Lietuvoj bent kiek gyvenusių, bet, štai, jo pavaduotoju laiko ką nors iš saviškių. Ir taip, per pastaruosius 15 metų sibirietis Švecovas, esą, "daug ir sėkmingai dirbo sprendžiant TSRS centrinės įstaigos respublikos keliamus klausimus" (Tiesa, 1969, sausio 14).

Taip, vadinas, reiškiama "respublikos nepriklausomybė": jos reikalus sprendžia TSRS centrinės įstaigos, o tuos reikalus aiškina jų pačių įstaigų pasiskirti mi švecovai...

Maža to: Švecovas, esą, "aktyviai dalyvavo pertvarkant respublikos žemės ūkį, stiprinant kolūkinę santvarką, vykstant pramonę". Nes, prieš paskiriamas Lietuvos reikalams atstovauti, ketverius metus, nuo 1949, Švecovas buvo Lietuvos kolchozinimo prižiūrėtojas maskvinėje kolchozų taryboje.

Tie dalykai nėra naujiena, tik vieši jų paliudijimai pačios komunistų partijos spaudoj yra mirtini smūgiai, pavyzdžiui Diržinskaitės ir panašių "deputatų" pasakoms apie jų tariamą savarankiškumą Lietuvoj ir neva Lietuvos darbo žmonių valiai atstovavimą. (E)

Vaciuo Reimariui, Literatūros ir Meno redaktoriui Vilniuje, už eilėraščių ciklą apie Indiją, Indijoj paskirta Nehru varmintų premija. (E)

Britanijos gynybos sekretorius Healey nurodė, kad Sovietų Sąjunga ir toliau laikys Rytų Europoje nemažus kariuomenės dalinius, nes jai rūpi išlaikyti ten savo kolonialinę kontrolę. Rusų imperijos vidinis puvimas gali atnešti ir daugiau tokių sprogimų, kaip Vengrijoje, Rytų Berlyne ar Čekoslovakijoje. Sovietų karinės jėgos Europoje esančios tokios didelės, kad vakarų kraštams neapsimoka bandyti atsverti sovietų jėgas savo senovinių ginklų jėgomis. Nato valstybėms neapsimoka bandyti susilyginti su sovietais įprastinių ginklų srityje, nes sovietų persvara yra per didelė.

Todėl, aiškino britų sekretorius, — vakarų valstybėms lieka tik du keliai: pasiduoti rusų malonei arba jau pačioje karo pradžioje panaudoti atominius ginklus. Su senoviniais ginklais vakarų valstybės gali tikėtis sulaukyti sovietų divizijas tik 2-3 d.

Jei sovietai staiga pultų, Britanijos ministerio nuomone, Amerika leistų verčiau sovietams užimti jos sąjungininkus Europoje ir paauktoj savo Europoje laikomus kareivius, negu rizikuoti branduoliniu, visuotiniu karu. Todėl Europos valstybėms tektų jau pačioje užpuolimo pradžioje, nenorint pasiduoti sovietams, kirsti jiems smūgį atominiais ginklais.

MADRIDAS. — Ispanijoje buvo suimta 251 asmuo, žinomi savo nepritarimu Franco režimui. Bilbao mieste 6,000 darbininkų dviem valandom sustabdė darbą, protestuodami prieš vieno jų pašalinimą. Daug asmenų buvo įštremti į tolimas Ispanijos provincijas.

MASKVA. — žinomas sovietų žurnalistas Victor Louis AP korespondentui suteiktame pasikalbėjime papasakojo apie savo kelionę į Tautinę Kiniją (Formozą). Jo įspūdžiai labai palankūs Tautinei Kinijai, kur jis kalbėjosi su Chang Kai Sheku ir jo sūniumi — gynybos ministru, kuris gerai kalbąs rusiškai. Maskvos korespondentai spėja, kad šis Tautinės Kinijos gyrimas ir gražūs žodžiai skiriamai Pekino vadų ausims.

BATH. — Vokietijos gynybos ministeris dalyvavo ceremonijose Bat mieste, kur buvo pakrikštytas naujas Vakarų Vokietijos karo laivas — naikintuvas. Laivas vadinsis "Field-marshal Rommel". Ceremonijas bandė sutrukdyti grupė komunistų, kurie šaukė: "Rommelis buvo naciis".

KARACHI. — Pakistano prezidentas Ayub Khan savo kalboje į gyventojus ragino sustabdyti kruvinas riaušes ir bandyti išspręsti visas problemas pasitarimais. Jis kvietė opozicijos vadus jį aplankyti ir aptarti Pakistano problemas.

SINGAPURAS. — Sovietų Sąjunga ir Singapuras pasirašė keleivinės oro linijos susitarimą.

J. VAICIŪNIENĖ

PARTIZANAI

Broliai partizanai, geležiniai sūnūs,
Mūs brangios Tėvynės. Kas jums prilygs?
medžių lapų rūbai, saulėtos karūnos...
Rasų kojų pėdas kas besuskaitys.

Sodžium jūs pareinant pasiimti duonos,
klaupiat prie šaltinio atsigert vandens.
Smilkinius pražysta raudonos aguonos...
Kas gi jūsų vietoj žygių laimė lems.

Jūs sargai Tėvynės ir rūpintojėliai,
Jūs karaliai tylūs, žiburiai naktų.
Žengiate ir puolat amžių pakelėje,
laukdami atjotant raitelių baltų.

Kas jums dovanuoja širpulingą drąsą...
Kas jums atrakino paslaptis mirties?
Taip kaip saulė renka rytmetinę rasą,
Rinks taip jūsų kraują kartos ateities.

Ką mes jums parnešim nuo plačiausio Reino...
Nibeliungų turtai būtų per mažai.
Rankose leliją, o širdyje dainą...
Grįžę uždainuosime tenai mes visi.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTIS – VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

Vasario 16-toji — minėjimai, kalbos, vėliavos, paminklai, vainikai. Kur viso to prasmė? Kodėl mes tai darome? Ką tai reiškia ir ką tai turėtų reikšti mums jaunajai generacijai? Kodėl ne-noromis žvelgiam į šią šventę? Gal daug kas, kartais, o ypač jaunimas, nesupranta, nepažįsta tos dienos. Ir kas svetima — tas nemalonu.

Bet kuris lietuviukas gali, nors ir anglišku akcentu atrėžti, ką reiškia Vasario 16-toji. Bet kiek iš mūsų pagalvoja, ką mes bandome įrodyti, kokią tra-

diciją išlaikyti minėjimais ir kalbomis? Ar kada nors pagalvojome, kad šios tradicijos, kurių karkasai taip purtomės yra dalis mūsų sielos, kurią paveldėjome iš praėjusių šimtmečių, ir kad atsikirtus nuo jų atkertame dalį savęs. Ir tokią svarbią dalį, kad netekus jos netenkame ir dalies savo gyvybės.

Vasario 16-toji yra mūsų laisvės simbolis, simbolis tos tikrovės, kuri prieš 51 metus buvo naujas ryšys. Kodėl ją švesti, kodėl ją didžiuoti? Mes esame Lietuvos augintiniai ir mūsų pa-

LJS Jūrų skautų įžodis. Prie vėliavos V. Vaičiūrgis, duoda įžodį, vėliavą bučiuoja Donatas Šulaitis.

reiga jos šventės švesti ir jos nelaimės apvertki. Ką mes tuo atsiekiame? Gal tai tik prisiminimai ir neaiški ateities svajonė? Bet tai turėtų būti savaime suprantamas, kasmetinis atnaujinimas laisvės idėjos kiekvienoje širdyje ir pasiryžimas tos idėjos neatsisakyti.

Gal tą dieną plazdanti liesnėlė sublyškės aiškiau. Gal tą dieną staiga atbusime ir suprasi-me, kad šaukiames laisvės, kad iškėlė rankas dangun maldaus-jame namų — žemės, kurią ga-lėtume paimti į sauja, suspausti ir pasakyti — mano.

Šį pasiryžimą įgyvendinti ga-lėsime tik vienybe, meile ir dar-bu: vienybe tarpusavyje, tarpe visų tų, kurie skaito save lie-

tuviais, meile tautiniams ide-alam ir tėvynei, darbu garsinant ir kiekvienam savaip kovojant už Lietuvą, ar tai žodžiu, menu, vaidinimu, tautiniu šokiu, moky-mu ar minėjimu.

valt. Živilė Bilaišytė,
"Juodkrantės" tuntas

LJS apdovanojimai

Klaipėdos krašto metinės su-klakties sausio 15-tos dienos pro-ga už ypatingus nuopelnus L. Jūrų Skautijai, žemiau išvardin-ti L. Jūrų Skautijos vadovai, In-karo Tarybos nutarimu, apdova-nojami Inkaru ordinu: j. sktn. V. Vaitku, Australija, ir j. v. sktn. J. Raibužis. Inkaru Taryba

SOCIALISTAI RENKA VALDYBĄ

NEW YORKAS, N. Y. — Sau-sio 25 dieną adv. Stepono Brie-džio bute, 37 Sheridan Avenue, Brooklyne, susirinko Amerikos Lietuvių Socialistų Sąjungos 19-tos kuopos nariai. Deja, ne visi nariai į tą susirinkimą atėjo, nes kai kurių adresai pasikeitė, bet apie tai kuopos sekretorius ne-buvo informuotas.

Pradžioje buvo svarstyta, kad jau padaryta ir kas dar nepada-ryta. Besvarstant šiuos klausim-us, keli nariai nusiskundė, kad dabartiniu metu nerodomas di-desnis susidomėjimas savų ben-draminčių veikla. Buvo paliesti tarptautiniai įvykiai, ypač visur pasireiškias studentijos bruzdė-jimas. Konstatuota, kad šių die-nų studijos streikai neturi ryš-kesnės programos, todėl aiškiai matomas pasimetimas.

Pažanga mokslu ir didieji iš-radimai technikoje paveikė ne vien ūkį, bet atsiliepė ir į žmoni-jos galvojimą. Kai kurios verty-bės ir ilgus metus išpažintos tiesos prarado savo vertę.

Dėl kitų stipriai suabejota. Žemė su visu savo gyvenimu ne-

ginčytinai buvo laikyta visos vi-satos centru, o dabar jau tei-giama, kad toji mūsų žemė su žmonėmis visoj visatoje tėra mažutis taškelis. Net R. kata-likų bažnyčios galvos suabejojo šv. Tėvos neklaidingumu. Ir daug kito iš mokslo ir technikos atsiekimų paveikė žmonių gal-voseną. Teko kai kurias turėtas vertybes ar tiesas prarasti. Jų vietoje kitas susirasti ne taip jau lengva, tai susidarė savotiška tuštuma. Iš čia dalinai ir se-ka visuomenės plačiųjų sluoks-nių pasimetimas, ypač tai jau-dčiame politikoje. Pasitikėjimas bolševikiniu komunizmu taip pat sugriuvo. Dabar jau ir akliems paaiškėjo, kad iš bolševizmo te-orijos teliko pliko militarizmo ugdymas, imperializmo sieki-mai. Ta kryptimi veikiant, bol-ševizmo ugdytojai atkreipė akis į besimokantį jaunimą, nes dar-bininkija jiems jau neprejinama.

Bet netenka prarasti tikėjimo į geresnį rytą. Besiblaškas jaunimas susiras tikrąjį kelią.

Socialistinis sąjūdis nėra dog-matinis. Jis nesiskelbia, kad yra

TURIME KĄ NORS DARYTI

LAISVOTI TRIKIUNA

Visiems yra žinoma, kad 1941 m. rusai bolševikai okupavo mūsų kraštą ir pavėgė jo žmones. Visas Lietuva paversta kalėjimu. Lietuvis senojoje savo tėvų žemėje yra visiškai be teisės. Ką nori okupantas, tą su juo daro: uždaro į kalėjimus, kankina, tardo, šaudo, tremia į Sibirą — vargų stovyklon, sunkiems

prievartas darbams, ilgai ir sun-kiai mirčiai...

Vietoj lietuvių kalbos, visur įvesta rusų kalba. Lietuvis at-stumtas nuo visko. Visur vy-ruvauja okupantas rusas su lietu-viams svetima kalba, žema kul-tūra ir laukiniais papročiais.

Laisvasis lietuvis bandė už-kirsti kelią toms kancioms ir skausmams. Jis ėmėsi įvairių žygių, rašė, įtikinėjo galinguo-sius apie padėtį Lietuvoje, šau- atžvilgiu jis pripažįsta visoms tautoms apsisprendimo teisę. Reikia manyti, kad ir lietuvių jaunimas susiras savo kelią. So-cialistai mano, kad bent dalis jo pasuks demokratinio socializmo keliu.

Tokiomis mintimis pasidalino susirinkę ALSS 19 kuopos nariai. Kitiems metams perrinko valdybą, kurion dabar įeina St. Briedis, Br. Spūdienė ir A. Šulaitis. Pareigomis dar jie nepa-siskirstė.

Pereitais metais spalio 15 d. suvažiavę ALSS Centro Komiteto nariai Chicagoje nutarė šiais metais perrinkti korespon-dentiniu būdu Centro Komitetą. Jis renkamas kas antri metai. ALSS 19 kuopos nariai jau ir iš-statė savus kandidatus balsavi-mams į Centro Komitetą. Į jį renkami septyni nariai.

Kandidatais numatyti šie: Dr. P. Grigaitis, St. Briedis, V. Man-kus, J. Pakalka, Pr. Pranevičius, J. Sonda, J. Skorubskas, Br. Spū-dienė, J. Valaitis sen. ir J. Vil-kaitis.

Korespondentiniai rinkimai vyks rudenio. ALSS Centro Komiteto dar nepaskelbė.

ALSS 19 kuopos nariai tame susirinkime pagerbė J. Pakalką, susilaukusį 75 metų. Jis dabar pirmininkauja ALSS Centro Komitetui.

Susirinkime buvęs

Jau praėjo 25 metai, kai ru-sai okupavo nekaltą mūsų tautą ir kraštą. Ką mes, laisvėje esan-tieji, konkrečiai galėtume dary-ti, kad sumažintume mūsų bro-lių ir seserų skausmus, kad at-statyme teisingą lietuvių būklę, Susidėti rankas ir laukti. Nieko neveikti? Laukti, kad kas kitas mylimai mūsų Lietuvai iškovo-tų laisvę.

Tokių stebuklų nelaukime, nes jų nebus. Mes patys turime la-biau sukristi ir dirbti, kiek pa-jėgiam. Visi žinome, kad nepri-klausomybės Lietuvai niekas ne-būtų davęs, jeigu mūsų broliai ir seserys nebūtų dėl jos kovoję.

Kito kelio nėra laisvame pa-saulyje gyvenančiam lietuviui, kaip skelbti kovą okupantui. Rei-kia ruošti didelius mitingus, de-monstracijas ir kelti galingus protestus. Protesto mitingai tur-ėtų būti ruošiami prie rusų ambasados, pareiškimai turėtų būti labai kieti, reikalavimai griežti.

Man, atrodo, kad didžiąją sa-vo tautos energiją turėtume kreipti ne į šokių ar dainų šven-

čių ruošimą, bet į okupuotos Lie-tuvos laisvinimą. Turėtume įs-teigti komitetus kiekvienoje lie-tuvių apgyventoje srityje, įs-teigti fondą protestams kelti ir demonstracijoms ruošti.

Imkime pavyzdį iš žydu. Žiū-rėkime, kaip jie energingai gina savo mylimą Izraelį. Arba seki-mė, kaip energingai priešinasi čekai. Turi būti dantis už dan-tį. Amerikos negrai taip pat kietai kovoja. Jie jau daug lai-mėjo. O kuo mes galime pasi-girti?

Jonas Kriščiūnas

Zarasiškiai išsirinko naują klubo valdybą

Per 30 metų Zarasiškių klubiui vadovavo — pirmininkavo veiklus lietuvis Izidorius Tarulis. Praeitais metais Izido-riui Taruliui mirus, klubo val-dybos pirmininkas ėjo vice-pir-mininkas Užundenis.

Š. m. sausio 26 dieną visa valdyba atsistatydino. Atsira-do balsų klubą likviduoti. Po ilgesnių ginčų, pasiaiškinimų — išsiaiškinimų tapo išrinkta nauja valdyba. Į naują klubo valdybą pateko šie asmenys: Stasys Bikulčius, Sofija Ven-ko, Feliksas Juodka, Jonas Gribliauskas, Alfonsas Blekys, Bernice Shoen, Aleksas Rama-šauskas, Petras Padvaiskas ir Antanas Daunys.

Būtų buvusi zarasiškiams didelė gėda, jeigu būtų taip gražiai veikusi klubą likvida-ve. Sekmės naujai valdybai.

Susirinkimas vyko Hollywo-od Inn svetainėje.

Stasys Juškėnas

"NAUJIENOS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININ-KAI, BIZNIERIAI, PROFESIO-NALAI, DVASININKAI, VALS-TYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

LJS Juodkrantės tunto skautės dainuoja lietuviškas dainas ir dirba mu-ginukus. Jų darbeliai — muginukai puošė prekystalius — džigino buv. Klaipėdos Uosto Mugės lankytojus, praeitį sekmadienį, vasario 2 d.

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI ŠVENTEMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

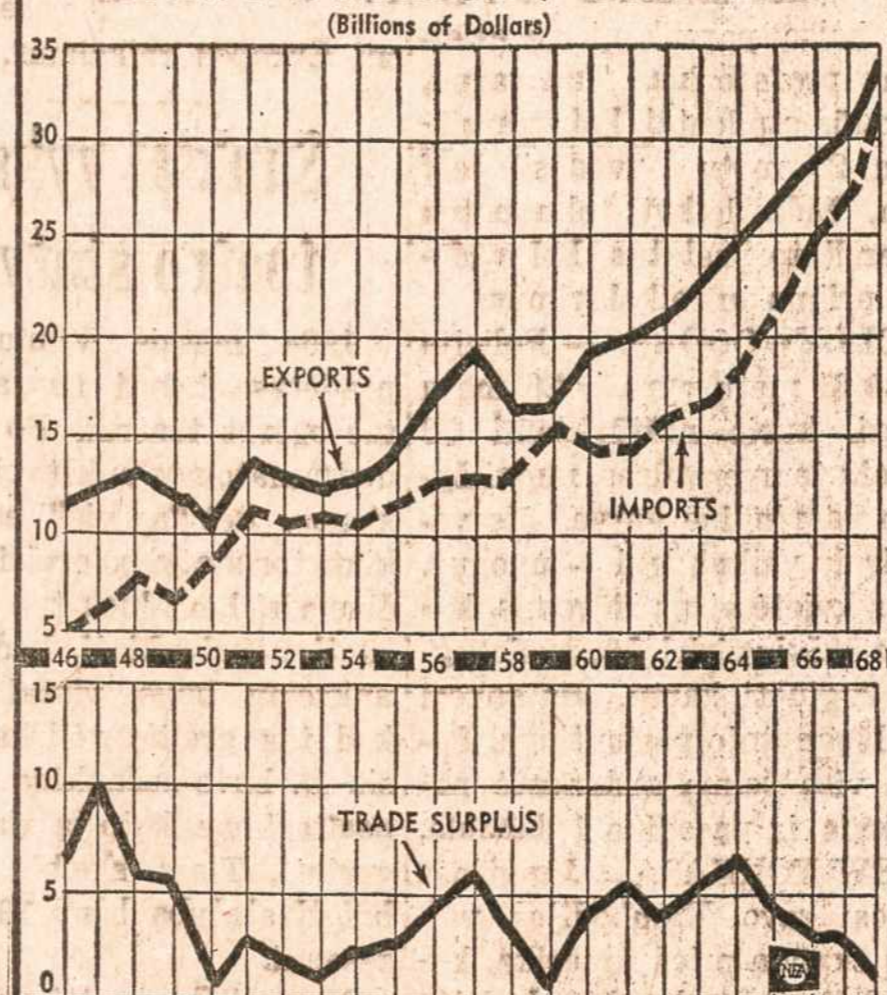
1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl. \$5.00
2. Juozas Liudžius, RASTAI, 246 psl. \$3.00
3. M. Zaščenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl. \$2.00
4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJOS ŪKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl. \$12.00
5. Juozas Kapačinskis, ŠIAUBINGOS DIENOS, 376 psl. \$4.50
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl. \$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO-RIJA, du tomai, 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl. \$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 418 psl. \$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai. \$6.00
11. Adomas P. Jasas, BŪK PALAIMINTASI \$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštasis viršelis \$2.00, kietasis \$4.00
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERAŠČIAI, 239 psl. \$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIU KARALIENE, \$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION, \$10.00
17. Petronėlė Orintaitė, KA LAUMES LĖMĖ, 236 psl. \$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl. \$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai \$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografiija, 294 psl. \$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl. \$2.50
22. V. D. Srugienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl. \$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsijuntę nurodylas sumas čekiu arba money orderiu, adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

U.S. FOREIGN TRADE

Statistikos grafos rodo, kiek kuriais metais JAV išvežė įvairių pre-kių ir kiek įvežė. Kiekviena meta amerikiečiai vis daugiau išve-ža įvairių gaminių, bet didėja ir įvežamų prekių kiekis.

The U.S. Savings Bond:
it just isn't the same
any more.

NOW IT PAYS MORE.

Now Savings Bonds pay 4 1/4% when held to maturity of seven years. And Freedom Shares—available on a one-for-one basis in the same or lower denomina-tions as Bonds—pay 5% when held to maturity of just four-and-a-half years.

There isn't a safer investment anywhere. Or one that can make you feel prouder, because as you

help yourself by buying Bonds and Freedom Shares, you're also helping your country.

Get all the facts where you work or bank. Then get the Bond/Freedom Share habit. You'll be glad you did.

U.S. Savings Bonds,
New Freedom Shares

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

IŠ DABARTINĖS OKUPOUOTOS LIETUVOS GYVENIMO

Paskutiniais metais atvažiuojama žmonių iš Lietuvos į Kanadą, į Jungtines Amerikos Valstybes ir įvairius Vakarų Europos kraštus. Kartais galima su tais žmonėmis atvirai ir nuoširdžiai pasikalbėti lietuviškais reikalais, nors kai kurie tie atvažiuosieji būtų net pareigūnai Lietuvoje. Suprantama, tokių atvirų pasikalbėjimų nedažnai pasitaiko, nes iš Lietuvos atvykusieji, kurie vėl turi sugrįžti, labai vengia viešumos ir bet kurių liudininkų; jie saugojasi ištartai atviresnį žodį, jeigu nesti tikri, kad pokalbio dalyvis iš laisvojo pasaulio niekad nepaminės jų vardo viešai. Pateikdamas tokiuose pokalbiuose surinktas žinias, nei pavadžių, nei laiko ir vietos neminėsiu, kad nebūtų mūsų žmonėms Lietuvoje pakenkta, ir kad nebūtų eventualiai pasitarnauta Lietuvos okupanto agentams. Iš savo pasikalbėjimų paminėsiu tik tokią informaciją, kurios tikrumu netenka abejoti. Būsiu trumpas ir surinktas žinias sudėsiu į klausimus ir atsakymus. Tas žinias dedu į dvi dalis. Pirmoji dalis — apie Lietuvos genocidinį rusinimą, antroji dalis rodo okupanto užmačios rezistenciją, masinį pasipriešinimą. Visi klausimai ir atsakymai suformuluoti trumpai ir be komentarų, komentarus tepasidaro kiekvienas klausytojas.

II. Lietuvos genocidinį rusinimas

1 klausimas. Kodėl Mažoji Lietuva, Karaliaučiaus sritis, atplešta nuo Lietuvos ir prijungta prie Sovietų Rusijos?

Atsakymas. Norėta išvengti masinio Lietuvos kolonizavimo rusais. Jeigu dalis Lietuvos gyventojų būtų buvusi perkelta į ištuštėjusią Mažąją Lietuvą, tai į atsiradusias Lietuvoje tuščias vietas Maskva būtų privežusi daugybę rusų.

2 klausimas. Ar Lietuvos okupantas rusina Lietuvą?

Atsakymas. Taip. Maskva be atvangos ir brutaliai įvairiausiomis priemonėmis platina Lietuvoje rusų kalbą ir engia Lietuvos gyventojų gimtąją lietuvių kalbą. Trumpu pasisėimu neįmanoma apžvelgti okupanto genocidinių užmačių Lietuvoje. Tepaminsiu tik kelis pavyzdžius.

Jau kelinti metai Maskva reikalauja, kad į Lietuvos universitetus, akademijas, institutus būtų priimama ir pir-

mąjį kursą bent 25 studentų grupės iš nemokančių lietuviškai. Tikslas aiškus: tokioms studentų grupėms paskaitos turėtų būti skaitomos rusiškai. Maskva į Lietuvos mokyklos galelę prigabenti visokių maskolių mokytojų. Lietuvoje toms maskolių užmačioms mėginama patydomis priešintis: tai studentų lietuviškai nemokančių pritrūksta, tai tie patys nemokantieji antrais ar trečiais metais pramoksta lietuviškai, ir nebeleka reikalo paskaitoms rusų kalba. Bet tyli kova su nuožmiu maskviniu okupantu sunki ir nelygi. Okupantas, lietuviybės smaigėjas, pamaži laimi. Štai, pav., šiuo metu Lietuvoje jau net 24-se specialiose mokyklose specialybės dalykai dėstomi ne-lietuviškai, o maskoliškai. Taip Lietuvoje palaipsniui užgnaužiamą lietuvių kalbą ir pakeičiama okupanto maskoliška kalba.

3 kl. Kaip okupantas elgiasi Lietuvos rytų žemėse?

Atsakymas. Stengiasi Lietuvos rytus visiškai surusinti. Antai rytinė Lietuvos dalis su Rūdnios apylinkėmis nuo Lietuvos atplešta ir priskirta sovietinei Gudijai. Prieš porą metų Lietuvos universiteto prof. T. Ivanauskas (zoologas) vasaros atostogų metu buvo nuvykęs į tos Rūdnios apylinkes. Kaimų gyventojai lietuviškai, tebekalbą lietuviškai, skundėsi prof. Ivanauskui, kad neturį lietuviško rašto, o jų vaikai neturį jokios lietuviškos mokyklos. Prof. Ivanauskas surašė prašymą, gyventojai pasirašė ir nusiuntė Gudijos vyriausybei, kad leistų lietuvišką mokyklą. Gudijos švietimo ministeris Morozovas, kuris gyveno ne Gudijoje, bet pačioje Maskvoje, sukėlė daug triukšmo: jis apkaltino prof. Ivanauską priešsovietinę propagandą ir reikalavo, kad sovietinė Lietuvos vyriausybė tą prof. Ivanauską "sutvarkytų". Vėta paminėti, kad kitais metais, kai buvo prof. Ivanausko 85 metų amžiaus sukakties minėjimas, iš Rūdnios apylinkės kaimų atvyko gausios lietuvių delegacijos su tautiškomis dovanomis, kurias įteikė prof. Ivanauskui. Tos delegacijos Lietuvos gyventojų buvusios džiaugsmingai sutiktos.

4 kl. Kaip buvo vykdomi išvežimai į Sibirą po II pasaulinio karo?

Atsakymas. Jie buvo labai gausūs, bet gal ne tiek žiaurūs,

pvz., jau būvę rūpinamasi maistu ir net medicinos pagalba; būvę išleistas slaptas įsakymas bėgančiųjų nežudyti (nešaudyti).

5 kl. Kas paaiškėjo apie pabaltiečius po Stalino mirties?

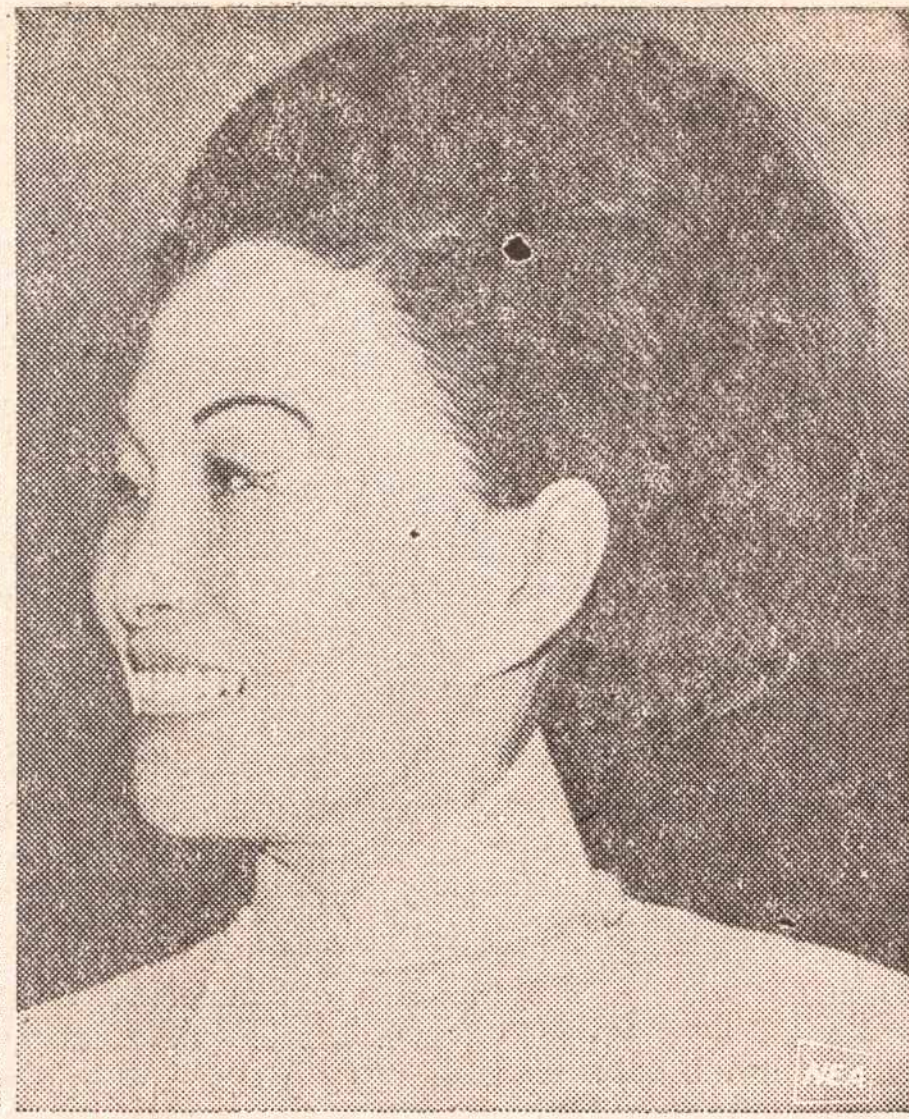
Atsakymas. Garsusis Chruščiovo pranešimas buvo išspausdintas labai slaptame pranešime ir išsiuntinėtus komunistų partijos centrams. Vienas toks raštas Paryžiuje pateko į svetimas rankas, ir pasaulis sužinojo to rašto turinį. Pasak to slaptos rašto, rastieji dokumentai rodo, kad visi pabaltiečiai — lietuviai, estai, latviai — turėję būti iš savo tėvynių iškrausti ir išmaišyti po visą Rusiją ir Sibirą, kad niekur nebelytų pabaltiečių tautinių grupių.

6 kl. Kas vyko Lietuvoje Berijos valdymo laikais?

Atsakymas. Po Stalino mirties labai trumpą laiką Berija būvę paėmęs valdžią į savo rankas. Tada Berija davęs griežtą įsakymą, kad visi rusai atėjūnai koveikišiausiai išvažiuotų iš Lietuvos. Tris dienas trukęs panikškas atėjūnų maskolių bėgimas į Rusiją. Per tas tris dienas visi Lietuvos keliai būvę užsikimšę ir traukiniai prisipildę bėgančiais atėjūnais. Per tą laiką apie trečdalį tų atėjūnų spėję išbėgti. Ir niekad į Lietuvą jie daugiau nebeįvyko. Manoma, kad visi atėjūnai būtų išvykę, jei Berija nors kokią savaitę ilgiau būtų valdęs. Spėliojama, kad tuo įsakymu Berija norėjęs mažųjų tautų palankumo įsigyti. Per tą

Roosevelto ir Trumano laikais didžiausias puotas Washingtono iškeldavo (dešinėje, viršuje) ponija Pearl Mesta. Prezidento Eisenhowerio laikais didesles puotas ruošdavo ponija Gwen Cafritz, o prezidento Nixono laikais didžiausią puotą suruošė ponija Claire Chennault, buvusio garsaus generolo našlė (dešinėje).

patį laikotarpį būvę tūkstantai enkavedistų iššaudyti; būvę sušaudyti ir tokie Lietuvos beldiniai, kaip antai Dekanozovas ir ilgametis Maskvos pasiuntinys Lietuvai Pozdniakovas.

7 kl. Kodėl Lietuvos lankytojų neleidžia iš Vilniaus į Lietuvos kaimą?

Atsakymas. Tai grynai Maskvos įsakymas. Lietuvos policija, lietuviai komunistai ir valdžios žmonės nepritarią tiems suvaržymams, bet vistiek turį klausyti Maskvos. Lietuvoje net lietuviai komunistai palankiai žiūrėtų, jeigu laisvojo pasaulio lietuviai vartų viešą akciją prieš tuos Maskvos suvaržymus.

8 kl. Ar pavojinga į užsienį rašyti laiškus?

Atsakymas. Ne. Dabar niekas nebaudžiamas už korespondenciją su Vakarų užsieniu.

9 kl. Kuri knyga okupuotoje Lietuvoje yra turėjusi didžiausią pasisekimą?

Atsakymas. Knyga, kurioje buvo aprašyta, kaip vokiečių okupacijos metais lietuviai gelbėdavę žydus nuo žudikų hilerininkų. Knyga buvusi išpirkta per 2 d.; trečią dieną jau niekur nebebuvo galima jos gauti. Leidimą šiai knygai spausdinti Maskva kelerius metus vilkinusi.

10 kl. Ar pasitaiko rusų aukštųjų pareigūnų, kurie būtų palankūs lietuviams?

Atsakymas. Pasitaiko, bet nedažnai. Pvz., prieš kelerius metus buvo Lietuvai paskirtas vyriausiasis politrukas (prie ministerių kabineto), pavardė Šarkov. Jis pasisakęs, kad truputį mokąs lietuviškai. (Gal jo tėvas yra buvęs šarka ir išvirtęs į Šarkov?). Rodęs noro su lietuviškai kalbėti lietuvių kalba. Bet šis politrukas po trumpo laiko iš Lietuvos dingęs be pėdsakų. O biviausias Lietuvos priešas Maskvoje — Suslovas; tai lyg antras Sierovas.

11 kl. Ar gerėja Lietuvoje ekonominis gyvenimas?

Atsakymas. Taip, ypač žemės ūkyje. Daug kur net tolimuose užkampiuose kolūkiečiai jau turi elektrą ir dujas maistui gaminti. Lietuvos keliai esą geriausiai visoje Sovietų valdomojoje teritorijoje. Kolūkiečių pajamos, uždarbiai gerėja. Dabar greta paprastų rublių dar atsiradę kitokių — sertifikuotų rublių, kuriuos gimines nuperka už dolerius ir atsiumčia. Su šiais rubliais esą galima pirkti vadinamose dolerinėse krautuvėse. Pvz., jei dolerinėje krautuvėje megztukas atsieina 6 sertifikuotus rublius, tai papras-toje krautuvėje toks pat megztukas atsieina apie 50 paprastų rublių. Už vieną dolerį privačiai esą mokama apie 3 rublius, o kur stambesnis banknotas — net po 5 rublius.

12 kl. Kuri šiandien Lietuvoje didžiausia blygybė?

Atsakymas. Baisi, besaikė girtuoklystė. Net lietuviai komunistai mano, kad pirmiausia reiktų kovoti ne su religija, bet su girtuoklyste.

13 kl. Kuri kalba Lietuvoje vartojama suvažiavimuose?

Atsakymas. Sąjunginiuose suvažiavimuose — rusų kalba, respublikiniuose — lietuvių. Jeigu į respublikinius suvažiavimus ateina rusų ar kitų svetimtųjų, jie sodinami už "garbės stalo"; kiekvienam priskiriama lietuvis vertėjas. Bet, pvz., ir respublikinis mokytojų suvažiavimas Kaune 1968.III.25-26 kalbos atžvilgiu virto pusiau rusišku.

14 kl. Kaip išrodo Lietuvos centrinės įstaigos tautiniu požiūriu?

Atsakymas. Paskutiniais metais policijoje ir kitose įstaigose lietuvių nušimtis padidėjo; bet pramonėje rusai labai daugėja. Beveik visos Lietuvos centrinės įstaigos, ministerijos, jau paverstos Maskvos ministerijų skyriais. Pvz., iš 25 Lietuvos ministerijų tik 5, skirtos smulkiesiems ir mažai reikšmingiems vietos reikalams, dar tebėra lyg ministerijos, o 20 kitų ministerijų jau paverstos Maskvos atitinkamų ministerijų skyriais, jos neturi jokio savarankiškumo ir tevykdo Maskvos įsakymus.

15 kl. Kaip Lietuvos okupantas elgiasi su bažnyčiomis?

Atsakymas. Dalis bažnyčių skursta, o kitos išniekintos (desakruotos). Pavyzdžiai: Vilniuje Šv. Mykolo bažnyčia, pastatyta 1597 m., paversta į dirbtuves, o jos 7 aukštų meninės vertės altoriai sunaikinti. Kaune Šv. Trejybės bažnyčia išniekinta, vartojama pasilinksminimams, šokiais. Vilniuje desakruotos, išniekintos Bazilijonų, Misisionierių, Visų šventųjų, Šv. Jono, Šv. Stepono, Šv. Kotrynos, Bernardinų, Šv. Kazimiero, Katedra; Kaune — Šv. Jurgio, Jėzuitų, Iğulos, Pažaislio. Čia įsidėmėtinai vienas dalykas: kai bažnyčios skursta, o kitos net išniekintos, cerkvės remontuojamos, jų bokštai paausuojami.

16 kl. Kaip okupantas elgiasi su mokslininkų laipsniais, kurie buvo įgyti Laisvoje Lietuvoje ar Vakarų Europoje?

Atsakymas. Nepripažįsta. Nors Pabaltijo kraštai kultūriiniu požiūriu stovi žymiai aukščiau už Rusiją, bet Maskvos vykdomoji diskriminacija padarė tai, pvz., 1966 m. Lietuvoje mokslu laipsnių būta triskart mažiau negu atsilikusioje Rusijoje, žinoma, skaitant nušimčiais.

(Bus daugiau)

KAIP KIEKVIENAIŠ METAIS

Ponas Kovalskis kepykloje užsako gimtadienį tortą savo žmonos sukaktuvėms.

— Kiek žvakučių, tamsta? — paklausė pardavėja.

— Dvidešimt devynias, kaip kiekvienais metais, atsakė vyras ponas Kovalskis.

VANDENINĖ SUKNELĖ

— Kaip ponui patinka mano balinė suknelė?

— Ji man primena vandenį... — Kaip tai, juk ji nepermatoma?

— Ne, bet be jokio skonio.

Pavyzdinga LB Auroros Apylinkė

Kai nusiskundžiama, kad mūsų bendruomenės apylinkės kai kurios yra apsnūdusios ir ne labai pareigingos, pav. solidarumo mokesčio išrinkime, dalyvavime susirinkimuose ir kitokių pareigų atlikime, tai turime ir priešingų pavyzdžių. Štai tokia neskaitylinga ir, bemaž, vienos šeimos nariai sudaro jos pagrindą) tai rodo valdybos sudėtis), kurią daugumoje sudaro buvę Lietuvoje ūkininkai, bet svetimame krašte rūpestingai orfganizuoti ir pavyzdingai dirbantieji lietuvišką darbą. Jie visur dalyvauja ir visuomet laiku atsiskaito su apygarda ir kitomis įstaigomis. Tokių žmonių reikia įjungti kiekvienoje apylinkėje į darbą. Pavyzdžiai rodo, kad žmonės nori dirbti, tik reikia duoti jiems progos ir galimybių įsijungti į organizacinį darbą. Tai turi pagalvoti apylinkių vadovybės, sudarančios naujų valdybų išrinkimus, metiniuose susirinkimuose. Tautininkų yra pakankamai, tik

juos reikia įjungti į darbą. O dabar yra geriausias laikas ir progą!

Turime LB Auroros apylinkės naujai išrinktos valdybos narių pavardes. Tos apylinkės adresas: sekr. B. Jablonskis, 933 Gaifield Ave., tel. 896-5688. Pačią valdybą 1969 m. sudaro: pirm. Jz. Vizgirda, Sr. 70 So. Chesnut St., vicepirm. Marija Vizgirdienė — 967 Solfisburg St., kult. ir šviet. reik. vadovė — Domicelė Vizgirdienė — 70 So. Chesnut St., išdin. Vyt. Vizgirda Jr., 1334 So Jackson St., ir sekr. Bonav. Jablonskis, Aurora.

Kontrolės komisiją sudaro: pirm. Janušonis Antanas, 4 No. Lincoln, Batavia, Ill. Petras Vizgirda — narys Trask Rd., Aurora, ir Juozas Vizgirda, narys — 967 Solfisburg. Bravo Vizgirdų šeimai ir LB Auroros Apylinki už gražų pavyzdį!

Antanas Gintneris

"NAUJINIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagedaujančių prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis. KREIPKITĖS į mūsų vienintelę Chicago lietuvių įstaigą, turinčią telefoną SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

PASIJUDINKITE DABAR PRIE DIDŽIAUSIŲ DIVIDENDŲ!

4.75% paprastose taupymo sąskaitose laikomais pinigams

5.25% metiniams investavimui bonams mažiausiai \$1,000.

Savings Insured to \$15,000.00

Daugiau negu pusšimtis metų teikiame patarnavimus. Visuomet mokėjome dividendus. Visuomet mokėjome taupytojams pagal pareikalavimą. Didžiausias saugumo atsargos.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632 Tel. LA 3-8248

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Įsteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070
Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

The Peace Corps needs farm hands and farm brains.

farm hands

and farm brains.

The Peace Corps Agricultural Desk
Washington, D.C. 20525

Please send me information.
 Please send me an application.

Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip Code _____

Advertising contributed for the public good.

Subscription Rates:	
in Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestčiuose	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$5.50
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$16.00
pusei metų	\$8.50
trims mėnesiams	\$4.50
vienam mėnesiui	\$2.00
Užsienio:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
vienam mėnesiui	\$2.50
Naujienuos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben-drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

McCarthy nusipolitikavo

Kas galėjo manyti, kad taip netikėtai sušvitusi politinėje padangėje žvaigždė taip staiga imtų blykčioti ir blėsti?

Kaip čia seniai laikraščiai skyrė ilgiausius pranešimus senatoriui Eugene McCarthy, kuris lyg koks nepaprastas meteoras sužibėjo politinėje padangėje, kai vienos valstijos pirminiuose balsavimuose jis iškirto tikrą staigmeną: surinko tiek balsų, kiek beveik niekas nesitikėjo.

Tai įvyko pereitą pavasarį, kai prasidėjo prezidento rinkimų kampanija. Iki tų pirmųjų balsavimų beveik viskas iš anksto suplanuota, ypač pas demokratus. Beveik visiškai nebuvo abejonės, kad demokratai prezidento postui pasirinktų ir vėl prezidentą Johnsoną.

Kai tų pirmųjų balsavimų rezultatai paaiškėjo ir pasirodė, jog McCarthy gavo beveik tiek pat balsų kaip ir Johnsonas, tai tuoj reikalai pasikeitė. Prezidentas Johnsonas, pajutęs, kad jo populiarumas yra labai pašlijęs ir jis gali rinkimus pralaimėti, ilgai nesvyrudamas viešai pareiškė, jog yra pasiryžęs prezidento postui nebekandidatuoti.

Kas po to įvyko, tai visiems jau gerai žinoma. Prezidentinėje kampanijoje demokratai turėjo tris pretendentes, kurie varžėsi dėl kandidato posto į prezidentus. O kai Kennedy buvo nužudytas, tai svarbiausi konkurentai buvo McCarthy ir Humphrey.

Per kelias savaites besitęsiančioje rinkiminėje kampanijoje McCarthy (žinoma, taip pat ir Humphrey) pasisakymai įvairiais klausimais buvo transliuojami per radiją. Kiekvieną dieną televizijoje kandidatai buvo netik parodomai, bet ir paskleidžiami jų pareiškimai.

Ir tai buvo daroma iki pat rinkimų, kurių rezultatai yra visiems gerai žinomi.

Sakoma, kad laimėtoji priklauso ir grobis. Nors tas pokas paprastai yra taikomas karo laimėtojams, bet iš dalies jis tinka ir politikams bei politikieriams: kurie jų laimi, tiems ir "grobis" priklauso. Šiuo atveju gal tinkamiausiu bus pasakyti, kad apie laimėtojus vis nesiliaujama rašyti ir kalbėti, o tuo tarpu pralaimėjusieji laipsniškai (o kai kuriais atvejais gana greit yra užmiršami ir apie juos retai kada beprisimenama).

PLB seimui pasibaigus (20)

STAMBI ŽUVIS "BENDRADARBIAUTOJŲ" TINKLE

P. STRAVINSKAS

PLB seimo prelegentui Dr. K. Keblui nušvietus "bendradarbiavimo" idėją, kaip ne taip jau blogą, vadinasi, sudrumstus mūsų vandenį, "bendradarbiautojų" tinklan pateko stambi žuvis.

Kas gi ta žuvis?

Tai žinomas Br. Raila, tautininkų idėjinis vadas, jų autoritetas, jau gal 20 metų nevaržomai reikiąs Dirvoje, tautininkų organe, ir nurodinėjas tautininkams jų politines idėjas, jų liniją.

Dabar jis, lyg koks šv. Povelas, skelbia Dirvoje tokius savo "laiskus", pavadinus "dialogais su kraštu", kur jis davinėja tautininkams savo siūlymus ir patarimus. Tų "dialogų" jau prisirinko arti šimto, ir dar jų galo nematyti. Bus gal kokie 500, jei ne daugiau.

1969.1.1 dieną, taigi per pačius Naujuosius Metus, kada viso krikščioniško pasaulio spauda, kaip taisyklė, šventė ir visų spautuvų darbininkai išsėjosi arba tą nedarbo dieną linksminosi ar meldėsi, pasirodė tautininkų organo lyg ir specialiai lai-

da su "autentišku" ir labai "aktuali" Br. Railos išaiškinimu, liečiančiu mūsų "bendradarbiavimą" su "kraštu".

Taigi, Dirvos 1969.1.1 d. Nr. 1 paskelbtas Br. Railos jau net 78-tas "dialogas su kraštu", kur jis, kaip tautininkų neginčijamas vadas, jų idėjinis autoritetas, "autentiškai" išaiškino, kad "bendradarbiavimas", su "kraštu", dėl kurio mes taip senai spyrįuojamės ir ožiuojamės, esąs galimas.

Šios savo nuomonės ir išvados gerb. Dirvos publicistas priėjo, gerokai pasiblaškęs, pasimėgęs į šalis ir nesigėdęs net kelis kartus sau papriestarauti. Čia jis skelbė, kad "bendradarbiavimas" galimas, čia, kad jis negalimas, čia, kad jis tik "sąlygiškai" galimas, pagaliau, kad jis ir "ne-sąlygiškai" galimas, netgi mums ir tautai labai reikalingas bei naudingas...

Dr. K. Keblus, kaip prisime-name, konstatavo, kad mūsų susirėmimas su "bendradarbiavimu" esąs labai rimtas ir galįs dar ilgai nusistėsti. Todėl jis savo paskaitoje nustatė labai il-

Ar ne taip atsitiko su Eugene McCarthy, kuris taip skaidriai buvo sužibėjęs ir aukštai iškilęs į padangę?

Apie jį tik retkarčiais beprisimenama. Po rinkimų pralaimėjimo jo politinė įtaka net ir pas demokratus, kurie jį rėmė, pusėtinai pašlįjo. Daug kas buvo nustebintas tuo, kad jis pasitraukė iš Priemonių ir Būdų komiteto, užleisdamas vietą senatoriui, kuris yra žinomas kaip "vanagas", atseit, pritaria Vietnamo politikai. Dar labiau jis nustebino savo gerbėjus, remdamas sen. Longą Senato pirmininko padėjęjo postui, į kurį kandidatavo ir sen. Edward Kennedy.

Senatorius Long iki šiol ėjo pirmininko padėjęjo pareigas. Tačiau jo elgsena daugelis senatorių buvo nepatenkinti. Viena, jis yra pietinis ir jų reikalai jam yra arčiau širdies. Todėl ir buvo pasiryžta atsikratyti nuo jo ir į jo vietą išrinkti kitą. Kadangi Kennedy yra labai populiarus, tai jis ir buvo pasirinktas.

Tačiau McCarthy, užtuot rėmęs Kennedy, balsavo už sen. Longą. Tai buvo tikra staigmena, kurios nieks nesitikėjo.

Pereitą savaitę New Yorke įvyko buvusių McCarthy šalininkų bei šiaip "maistaujancijų" demokratų konferencija. Nepasizymėjo ji nei dalyvių skaičiumi nei svarstymų kiek svarbesnių klausimų. Konferencijoje pasakyta McCarthy kalba jokio entuziazmo nesukėlė.

Žodžiu, vyrauja nuomonė, jog sužibėjęs politinėje padangėje McCarthy baigia gesti ir visai mažai bėra vilties, kad jis bejapėgės atsigriebti ir Amerikos politikoje suvaidinti kiek svarbesnį vaidmenį.

gos mūsų tarpusavio kovos programą, ilgo karo taisyklės. Tarp kitko jisai konstatavo, kad "bendradarbiautojai" mūsų visuomenėje sudarą aiškią mažumą. Dėl to jis ir apeliavo į mūsų moralę, į sąžinę, kad mes tų "mažųjų" neskriaustume, kad jų pasigallėtume, neišstumtume jų visai iš gyvenimo, kad jų kultūrinėje veikloje "neskrininguotume", kad tais prakeiktaisiais "skringingais" jiems nervų neardy-tume.

Tautininkų autoritetas Br. Raila, priešingai, konstatavo, kad mūsų kova su "bendradarbiautojais, kurių dabar yra jau ne mažuma, o aiški dauguma, jau pralaimėta... Tą, girdi, parodė ir gausus mūsų visuomenės lankymas V. Nareikos koncertų. Kas tik peržengė iškilus "tarybinės" Lietuvos solisto (apdovanoto sovietiniu ordinu) duotojo koncerto salės slenkestį (Chicagoje, New Yorke ar kitur Amerikoje), tą Br. Raila įrašė į "bendradarbiautojus", o gal ir į kompartiją.

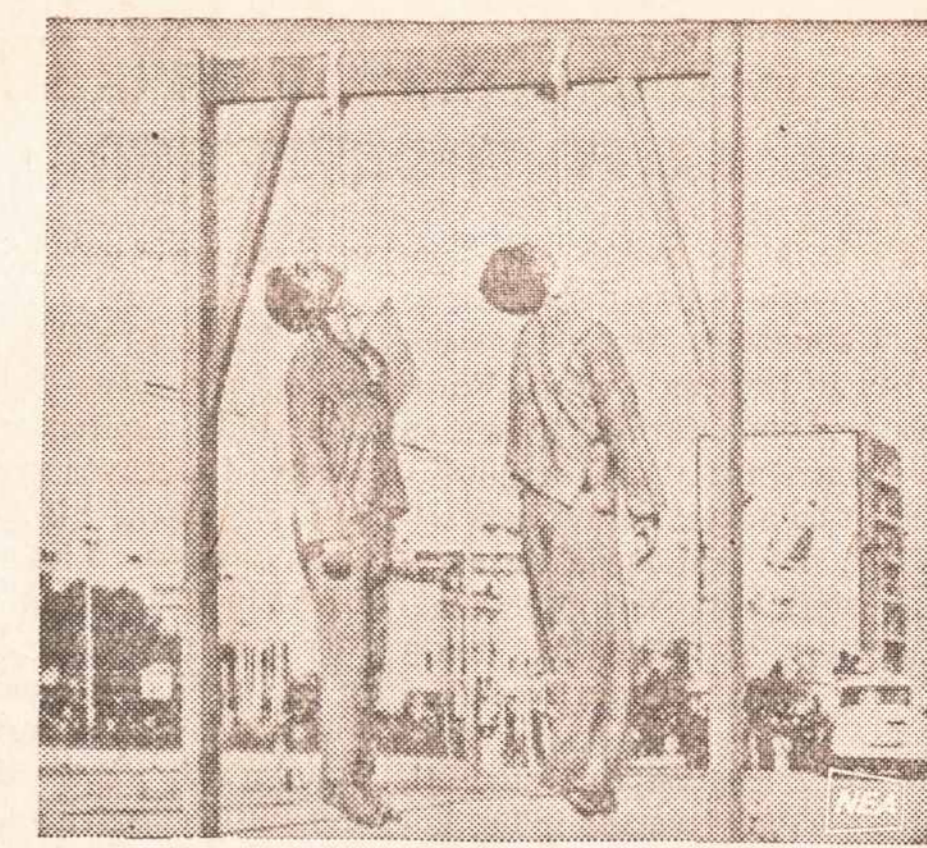
Pasaulinės parodos (Montrealyje) metu V. Nareika, pakon-certavęs Kanados lietuviams ir sugrįžęs į "tarybinę" Lietuvą, gavo sovietinį ordiną, atžymė-jusį jį, kaip didįjį "liaudies menininką". Ta proga jis pasakė savo ponam ir duondaviam, boldar ilgai nusistėsti. Todėl jis savo paskaitoje nustatė labai il-

Trumpai ir labai, labai atsargiai gerb. Dirvos publicistui ir neginčijamam tautininkų autoritetui pastebėti, kad tokiu savo "gallupišku" ir kartu "autentišku" mūsų viešosios opinijos išaiškinimui ir viešu tautininkų organe paliudymu, kad "bendradarbiautojai" mūsų sudarą daugumą, kad todėl mūsų kova su jais jau pralaimėta, kad, vadinasi, mums jau reikia mesti į šalį ginklus, toliau su okupu-tu nekovoti, nerodyti savo "tra-giško heroizmo", tiktai su juo "bendradarbiuoti", manding, pasitarnauja bolševikiniam despotui, tautininkų vadui to gal visai ir nenorint... Paryžiaus teisininkas (kokiu pasiskelbė Br. Raila Dirvoje), mano nuomone, galėtų dėl to pasitarnavimo Agitpropui dabar pareikalauti iš jo vad. "krašto" viešpačių ir atlyginimo, sakykim, kokius 500 rublių. Tai būtų visai padori sumelė prie jo, kaip iškilus žurnalisto, gautos iš Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos \$1,000

Trumpai ir labai, labai atsargiai gerb. Dirvos publicistui ir neginčijamam tautininkų autoritetui pastebėti, kad tokiu savo "gallupišku" ir kartu "autentišku" mūsų viešosios opinijos išaiškinimui ir viešu tautininkų organe paliudymu, kad "bendradarbiautojai" mūsų sudarą daugumą, kad todėl mūsų kova su jais jau pralaimėta, kad, vadinasi, mums jau reikia mesti į šalį ginklus, toliau su okupu-tu nekovoti, nerodyti savo "tra-giško heroizmo", tiktai su juo "bendradarbiuoti", manding, pasitarnauja bolševikiniam despotui, tautininkų vadui to gal visai ir nenorint... Paryžiaus teisininkas (kokiu pasiskelbė Br. Raila Dirvoje), mano nuomone, galėtų dėl to pasitarnavimo Agitpropui dabar pareikalauti iš jo vad. "krašto" viešpačių ir atlyginimo, sakykim, kokius 500 rublių. Tai būtų visai padori sumelė prie jo, kaip iškilus žurnalisto, gautos iš Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos \$1,000

Dabar gi, jei V. Noreika ir vėl pakartot aną agitpropinę agitacijos (propagandinę) kalbą, tai jau, galia, jos užginčyti negalėsiu, nes tų patį bus paliudijęs jau Br. Raila, tautininkų vadas ir autoritetas, jų organe Dirvoje...

Kada Br. Railai dėl tokių ar

Gen. Achmed Hasam Albakr nuvertė gen. Arifo vyriausybę, prižadėdamas įvesti Iraką demokratinei santvarkai. Albakr buvo priešingai prososietinei Arifo politikai. Jis nustebo visą pasaulį naujai suruoštais karo teismais ir greitu nuteistųjų pakorimu. Praeitą savaitę jis pakorė 14 Irako piliečių, o dabar karo teismas svarsto buvusių ministrų ir politikų bylas.

premijos už jo labai "gražius", "teisingus" ir "tautai naudingus" rašymus tautininkų organe Dirvoje.

Jei nebūtų kas tą Agitpropo dovanėlę Br. Railai su visa pompa, su iškilme, perduoda, tai tą galėtų padaryti gal gi ir žymus tautininkų "konservatorius", Clevelando Lietuvių Konservatorių klubo pirmininkas Dr. Vl. Ramanauskas, uždejęs Br. Railai laurų vainiką, nubalsuotą, tiesa, tik septynių gan didelės daktarų draugijos narių, bet uždėtą ant išmintingos Br. Railos galvelės tos visos draugijos vardu, už, kaip minėjau, jo labai "gražius", "teisingus" ir "tautai naudingus" rašymus spaudoje.

Br. Railą "krašto" viešpačiam apdovanojus, patarčiau Draugo redaktoriui ir moderatoriui kun. Pr. Garšvai tuojau tą "didelį įvykį" mūsų viešajam gyvenime atžymėti ir katalikiško dien-raščio Draugo vedamuoju, nežmirstant įdėti nei iškilmes fotografijų, kaip tą jįsai padarė savo "idėjos broliui" ir "dvasiniam giminėlei" gavus daktarų premiją. Aną kartą Draugo vyriausias kunigėlis tą padarė dovanai (ko galėjo dar ir nedaryti), o šį kartą jau būtinai turės "krašto" apdovanojimą Dirvos publicistą Br. Railą pagerbti, nes reikės gi atsilyginti Dirvai už kažkokio jos "nerašėvos" A. Juodvalkio straipsnį "Draugui priklausio pagarba", kur išgarbintas, tiesa, ne Draugas, o jo dabartinis ir, atrodo, gal gi jau ir laikinis redaktorius kun. Pr. Garšva už jo didelį prielankumą ir, sakyčiau, "prisilažymus" tautininkams. Pagarba už pagarbą!

(B. d.)

ZEMAITĖ

PRITRŪKO KANTRYBĖS

(Siuzetas paimtas iš 1899-1900 metų)

TIKRAS ATSIKIMAS

7

Sujudo, sukruto klebonijoj, žinoma, tiek svečių sulaukę; šeimyna laksto klebono siuntinėjama tai zakrastijoną, tai vargamistrą pašaukti. Gaspadinė galva susispaudusi verkia, visi nusigandę įsikarsčiaivę puolinėja, grobstosi.

Subėgo špitolininkai ir artimosios davaltkos, keletas bobelių ir vyrų iš miestelio: viens kito klausinėja, stebisi, dieva-gojasi: kas čia, kaip, iš kur, ko tie svečiai, ką čia darys?

O tie svečiai, didieji tik viduj prie klebono o kiti ant padvarijos aplink vežimą slankioja.

Klebonas išraudonavęs net mėlynas, šen puolęs, ten pakajus tripinėja, išbėgęs ant gonkų su vargamistra pašnekejo, pamojavo, taip-pat su zakrastijonu, kažką jam paliepė, parokavo, vyrų, miesčionių prisišaukęs dar pašnekejo, vis trumpai, greitai, o balsas jam dreba.

Jaunasis kunigas ir-gi čiuprą pastatęs laksto durimis tranko. Netrukus išnėję rėšėlį, ir klebonas ploščiu apsišautęs sėdo į vežimą. Apsidairęs, kad čia kiek žmonių prisirinko, tarė:

— Na, parakvijonis! Sudiev! Gal nebematysit manęs... aš už savo nuodėmes

išpakutavosiu, bet jūs kaikurie neišpakutavosit...

Nuvažiavo... Klebonas su vienu vyresniu vienama vežime, kunigiukas su kitu barzdyla antrajame vežime... nužvangėjo!...

Tartum vanagas vištą nuo viščiukų pagavęs ir nusinešęs, o viščiukai nusigandę truputį tyli, atsikvošėję laksto, žiūrėdami į augstą — ciepl! ciepl! ciepl... taip ir čia, išvežus kunigus staiga, nustebe žmonės žiūri viens kitam į akis, paskui subruzdavo davatkėlės, bobelės verkė, garbstyti.

— O Jėzus Marija! — sukliko klebono gaspadinė, rankas užlaužusi, parpuolė ant lipinės gonkų klebonijoj ir nualpo.

— O Motina švenčiausioji! kaip velniai dūšią pagavę išlakino!

Kaip neužniks cypiti, kaukti davatkos, bobos visokiais balsais verkė: prie žemės krinta, plaukus sau nuo galvos rauna, plėšosi, draskosi, rodos, sudna diena stojo. Ant tokio klyksmo ir daugiau žmonių, bobų subėgo ir žydi miestelyj sujudo: laksto nustebe, barzdas papūtę klausinėja, teiraujasi, žydiškai blerba, bet niekas tikrai nepermano — kas šia stojosi ir už ką? Už ką klebonas sakė pakutavosius, už ką pakutavosius, už ką parakvijonys neišpakutavosius? Bobos, davatkos klykia, verkia; vyrai rūpestingai galvoja, rukojojasi: — Žinau tikrai, klausiau žandaro, — rokavo vargamistra, — aiškiai pasakė: jog už įžeidimą ir išspaudimą caro paveikslų.

— Kame tas caro paveikslas? bažnyčioje nėra... kame jį rado?

— Dabar, broleli, daug nereikia, pra-sitarei žodį ir stupai.

— Bet kame, kas girdėjo... kas liežu-vį įkišo?

— Palauk, palauk, bene bus čia taip, — atsiminė vienas, — andai pas Rimeiką būk klebonas apibaręs už kazinką... girdėdau staršini pasakoją...

— Je-je! girdėjau ir aš, Rimeiką pasakojant, — tvirtino kitas, — būk klebonas išvadinęs balvonais karalių paveikslus, barge Rimeiką, liepęs išmesti...

— Tai jau bus už tą patį... pas kokį Rimeiką?

— O gi prie to turtingojo... kur nusis-kuotės... į kunigą panašus.

— O tai judošius! Poną Dievą glėbiais grobsto, o kunigus ēda.

— Na, klebonas, sakote būk ten ką pa-sakę, bet už ką kamendorių?

— Lygu nežinai; tas su savo raštais, gazetomis buvo pasikišęs, dalino, kišo visiems piemenims, mergoms... sužinojo ir važiuk po kalės balso... štai tau raš-tai, gazetelos, apšvietimas...

— Aš jam sakiau ir nepersenai sakiau: kunigėli, liaukis su tais raštais... bus blogai... prieš vėją nepapūsi... šit ir išėjo ant mano.

— Sako andai žandari šaukė kokius vyrus, tardė, klausinėję apie kunigus... gal kas ir prasiarė nejučiomis kokį žodį.

— Sakai nejučiomis... o gal kas ir ty-čia įdavė? ar nėra tokių bedušninkų? Kaip valsčiaus raštūninkas arba staršina... prisiminę kunigus, labiau kleboną, tai net dantis sutrafinas.

Vyrai rimčiau galvojo ir svarstė apie kunigų skundikus, apie išvežimo priežas-tį; o moterys išgirdusios nors per pusę lū-pų, jog per Rimeiką kunigus išvežė, jog jis suėdė kunigus, tai bobos užniko keikti — kaip kuri bejmanė.

— Gyvas į peklą nudardėsi už tokį dar-bą...

— Tokiam judošiuvi akis išbadyti, į baž-nyčią neįleisti prakeiktąjį.

— Rodosi geriausias žmogus, o mat vilkas avies kailyj.

— Suėdė mūsų kunigėlius, kad jį gyvą kirmės suėstų.

— Kur dingsim dabar be kunigėlių? Dievuliau brangus!

Tokie ir tam lygūs keikimai pasipylė ant Rimeikos galvos iš moterų pusės; vis-sas skausmas ir kunigų gallėsis virto kerš-tis ir apmądu ant Rimeikos: jis ir jis di-džiausias kaltininkas, jis suėdė kunigus... Nei su peiliu joms iš galvos to nebeišpau-si.

Po miestelį verkia žmoneliai, gailina-si kunigėlių, o toliau į parakviją, į so-džius tolimuosius dar nesiplatino taip spie-riai ta naujiena.

Prastą dieną mažai kas iš sodžiaus te-lanko miestelį arba atbėgęs kas su karštu reikalu, nesurankios visų naujienų, vie-nok pamažu pasiklido garas ir toliau į pa-rakviją, jog nebėra kunigų... Vienas — tiki, kitas — netiki, sako baikos: turbūt varpą kame lieja ir paleido tokį garą...

Atėjus nedėliui žmonės eina į bažnyčią iš paskutinos — didis mažas; kiekvienas nori sužinoti teisybę apie kunigus. Nuo pat ryto prisirinko žmonių daugybė; ant

šventoriaus, pašventoryj, miestelyj, ant uilyčios susisipiedami būriais šnekasi, pa-sakuoja. Vienas — matęs, kitas — girdė-jęs, kitas — žinąs, vis apie kunigų išveži-mą. Klausydamos kiti — pečiaiis trauko, stebisi, galvas linguoja... Kiti — kumš-čias gniauzo, dantis tratina, spiaudosi, o daugiausiai girdėti Rimeiką minint. Mo-teriškės bi nusiminusios, bi nusigandusios, vaikščioja, maišosi... kiekviena nori, kad greičiau sužinoti: kaip čia buvo, kas čia stojosi? Tai-gi kur užklupdamos ko-kią vietinę davatką ar špitolininkę, apsto-damos klausinėja, dievagojasi, garbsto... Daugumas verkia, Dievo vardą šaukia; o taip-pat visur Rimeiką garbavoja. Taip aplink bažnyčią, lauke visokios kalbos maišosi, o viduj, bažnyčioj, rodos, vis-kas apmiręs.

Vienas senelis altarista, nuo ryto spa-viedojo biški ir išėjo namo nei mišij, nei varpų niekam neskambino: kurti, tykūs pašaliai... Giedoriai, rožančių pagiedoje — tyli, vėl kokią giesmę pagiedoje — tyli, neįmano žmonės ką daryti: jeina ir išėina, nerimsta bažnyčioje; nei malda neima: liūdna, nesmagu, rodos, būtų po pagrabo.

Prieš dvyliką atkrūpšino senelis al-tarista į bažnyčią, atlaikė krutėdamas mi-šias ir vėl namo išėjo — nei pamokslu nei mišparo. Žmonės kaip musė kande, ėmė rinktis atgal namolei. Kas čia dėjos su tais kunigais, kaip čia dėjos, iš kokios prie-žasties dėjos? Nieko tikro nesužinojo. Vie-ną tik visį girdėjo, jog per Rimeiką, jog Rimeika kaltas, Rimeika kunigus suėdęs. (Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PProspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepią, skambinti HU 8-3222

Telefonai: PProspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad., ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9,
antr., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštad. tiksliai susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antr., penkt., 10-4, ir
šeštad. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepią, skambinti MI 3-0001.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien, Šeštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso tel.: Portsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad., ketvirtad. 5-8 val. vak.,
antr., penktad. 1-4 popiet.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečadieniais uždaryta.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba
Dr. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Valandos pagal susitarimą.
Uždaryta trečadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTU, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERU LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmad., antr., trečiad.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

**SOVIETŲ ŽIAURUMAI
POLITKALINIAMS**

Girdime kalbant, jog Sovieti-
tijoje daug kas pasikeitė. To
negalime neigti, — yra ir tie-
sos, pavyzdžiui, ir Baudžia-
masis kodeksas kitas. Jis žmo-
niškesnis, bet tik ne politiniu
nusikaltimu apkaltintiems. Ten
politiniai nusikalsti labai leng-
va. Atsakeri iš užsienio grįžti
į TSRS, jau ir turi "davinį"
iki mirties bausmės (Baudž.
kod. 62 str.); pasakeri ką nors
prieš Sovietų Sąjungą arba jos
kompartiją (ji yra vyriausia
valdžia), jau ir nusikalsti
Baudž. kod. 68 str. nuostatomis.
Ne vien prieš SSSR gali nusi-
kalsti, bet ir "prieš kitą darbo
žmonių kodeksą", pav. Kuba,
Šiaurės Korėją, Šiaurės Viet-
namą, nekaltant jau apie so-
vietų satelitinę valstybę. Tas
numatyta Baudž. kod. 70
straipsnyje.

Be mirties bausmės, Sovieti-
tijoje baudžiama ir laisvės atėmi-
mu — ketėjime laikymu ir
priverčiamųjų darbų stovyk-
loje. Apie gyvenimą tose vie-
tose, papasakojo rusas, buvęs
sovietų politinis kalinys A.
Marčenko. Jis taip viską atvaiz-
davo:
"Prieš penkis mėnesius aš
pabaigiau rašyti savo knygą
"Mano parodymai" apie šešių
metų (1960 - 1966 m.) gyvenimą
Vladimiro kalėjime ir poli-
tinių kalinių stovyklose. Kny-
gos įžangoje pasakyta: "...
šiądieninis politiniams kaliniams
sovietinės stovyklos to-
kios pat baisios, kaip ir stali-
ninės. Kai kuo geresnės, o kai
kuo blogesnės".
"Būtiny, kad visi apie tai

žinotų. Ir tie, kurie nori žino-
ti, bet vietoje to gauna mela-
gingus, tačiau sekmingus laik-
raštinis straipsnius, migdan-
čius visuomenės sąžinę. Ir tie,
kurie nenori tiesos žinoti, už-
sikiša ausis ir užmerkia akis,
kad kada nors galėtų pasitei-
sinti ir išbristi iš purvo švaru-
tėliais: "Dieve mano, o mes ir
nežinojome..." Jeigu pas juos
yra bent kiek pilietinės sąži-
nės ir tikros tėvynės meilės,
jie stos jos ginti, kaip tą darė
tikri Rusijos sūnūs.

"Aš norėčiau, kad visi ma-
no liudijimą žinotų apie poli-
tinius kalinius sovietinius
kalėjimus ir stovyklas, huma-
nistai ir progresyvūs žmonės
— tie, kurie gina graikų ir por-
tugalų, Pietų Afrikos respub-
likos ir Ispanijos politinius ka-
linius. Tegul jie paklausia sa-
vo sovietinių kolegų apie kovą
su antihumanizmu: "Ką jūs
padarėte nuo suosavame kraš-
te, kad jau nors badu neauk-
lėtumet politinių kalinių?"

Štai ką jūs turėtumet žinoti:
Mūsų krašto stovyklose ir
kalėjimuose laikomi tūkstan-
čiai politinių kalinių. Jų daug-
uma pasmerkti uždaruose
teismuose. Iš tikrųjų viešų
teismų praktiškai ir nebuvo
(išskiriant karo nusikaltėlių
procesą). Visais atvejais buvo
pažeidžiamas pagrindinis tei-
mo principas — viešuma. Tuo
būdu visuomenė nekontroliuo-
vo ir nekontroliuoja įstatymų
laikymąsi, ne politinių repre-
sijų dydžio.

Politinių kalinių būklė su-
lyginta su kriminalistais, o kai
kuo žymiai blogesnė: politi-
niams kaliniams mažiausia
norma — griežto režimo sto-
vykla, kriminalistams — ben-
dras režimas ir daug švelnes-
nis; kriminaliniai kaliniai po
dviejų trečdalių ar pusės atka-
lėto laiko gali būti paleisti, o
politiniai — išbūna visą skirtą
laiką, "nuo skambučio iki
skambučio". Tuo būdu politi-
niai kaliniai sulgynti su pa-
čiais didžiausiais nusikaltė-
liais ir recidivistais. Teisinio
ir teisingo skirtumo nedaroma.

Politiniai kaliniai — žmonės,
kaip taisyklė, iki suėmimo dir-
bo naudingi visuomeninį dar-
bą: inžinieriai, darbininkai,
literatai, dailininkai, mokslo
darbininkai. Stovykloje jų
"perauklėjimui" paskirtas sun-
kus priverčiamasis fizinis dar-
bas. Prie to dar stovyklos ad-
ministracija darbą išnaudoja
kaip bausmę: silpnuosius ver-
čia atlikti sunkesnį darbą; in-
teligentiųjų profesijų žmones

Irako kariuomenės pulk. Abdul Karim Kasem 1958 metais suruošė
perversmą, nužudė karalių Faisalą II ir pagrobė valdžią. Netru-
kus jis pradėjo žudyti savo draugus, reikalavusius demokratines
santvarkos. 1963 metais tos pačios kariuomenės štabo karininkai
nušovė diktatorių Kasem.

taip pat verčia dirbti sunkų
nekvailikuotą darbą. Neatli-
kimas nustatytos darbo nor-
mos, skaitoma režimo pažeidi-
mu ir tampa pagrindu įvai-
rioms administracinėms bau-
doms, nuo teisės pasimatymui
iki karcerio arba kameros re-
žimo.

Stipriausias kaliniams po-
veikis badas. Bendros maiti-
nimo normos tokios, kad žmo-
gus jaučia nuolatinį maisto
trūkumą. Kalorijinis stovyk-
loje paros maisto davins —
2400 kalorijų (7 - 11 metų vai-
ko norma) ir tuo suaugęs žmo-
gus, dirbantis fizinį darbą, tu-
ri tenkintis diena iš dienos per
daugel metų, kartais 15 - 25
metus! Pagrindinį kalorijų
skaičių sudaro juoda duona
(700 gr. dienai). Šviežių vai-
sių, sviesto ir daug kitų būti-
nų produktų kaliniai niekad
nemato — juos uždaruose par-
duoti stovyklos parduotuvėje
(kaip ir cukrus).

Iš karto pažymėsiu: už sto-
vyklos maistą, kaip ir už sto-
vyklos drabužius, politiniai
kaliniai patys apmoka iš jiems
užskaityto uždarbio (50% iš
karto atskaitoma stovyklos iš-
laikymui: barakų, įrengimų,
boksų sargybiniams ir kt. Par-
duotuvėje galima nusipirkti
produktų (tame skaičiuje ir
tabakas) tik už 5 rublius per
mėnesį, tik uždirbtais ir po at-
skaitymų likusiais pinigais. Bet
ir ši teisė, po 17 kapeikų die-
nai, kaliniui gali būti atimta
"už pažeidimą režimo". Pa-
vyzdžiui, politiniam kaliniui
istorikui Rendel'ui (10 metų
už dalyvavimą nelegaliame
marksistų ratelyje) atimta
apsipirkimo teisė dviem mė-
nesiams už tai, kad jis parne-
šė į baraką sergantiems drau-
gams vakarienę; rašytojui po-
litiniam kaliniui. Siniavskui
už tai, kad jis kalbėjosi su ra-
šytoju Danijeliu, kai ans buvo
stovyklos kalėjime.
Už taip vadinamą stovyklos
režimo pažeidimą, tame skai-
čiuje ir už neatlikimą darbo
normos, politinį kalinį gali

pervesti į griežtą maisto normą
— 1300 kalorijų (1 - 3 metų
kūdikio norma). Tokiam
bausmės maisto daviniui buvo
patekę rašytojus Danijelis ir
inžinierius Ronkin'as (paskirti
7 metai už nelegalę marksisti-
nę veiklą) pabaigoje 1967 me-
tų.

Esantiems griežtame režime
maisto siuntiniai iš giminių
"nenumatyti"; tik paskatini-
mo tvarka už gerą elgesį (už
atgailą, už įskundimą, už ben-
dradarbiavimą su administra-
cija) viršrinkai gali leisti
maisto siuntinius gauti ir tai
neanksčiau, kaip po pusės at-
kalėjimo, ir ne dažniau, kaip
keturis kartus per metus, ir
nedaugiau, kaip 5 kilogra-
mus!

(Bus daugiau)

ATSARGA GĖDOS NEDARO

Gondolos vairuotojas Veneci-
jos miesto kanaluose susėdusios
pasivažinėti turistų šeimos pa-
prašė iš anksto sumokėti važ-
mos mokestį.

— Mielu noru, atsakė šeimos
galva, bet argi tamsta mums
nepasitikitė?
— Ne dėlto, pasiaiškino gon-
dolerius, bet matote gondola
yra kiek prakiurusi.

**Susirinkimų ir parengimo
PRANESIMAI**

— Bridgeporto Namų Savininkų
Draugijos mėnesinis susirinkimas
įvyks antradienį, vasario 4 dieną Chi-
cago Lietuvos Auditorijoje, 3133 S.
Halsted St., 7:30 val. vak. Visi nariai
ir narės kviečiami į susirinkimą.
A. Kaulakis, rašt.

— Ervilko Draugiško Klubo susi-
rinkimas įvyks trečadienį, vasario
mėn. 5 dieną Vengeliauskienės saleje,
4500 So. Talman Ave., lygiai 8 val.
vak. Nariai prašomi atsilankyti, nes
yra svarbių reikalų aptarti ir rapor-
tas bus išduotas iš buvusio baltaus.
Po susirinkimo bus vaisės.
E. McNamee, nut. rašt.

— Joniškių Labdarybės ir Kultū-
ros Klubo eilinis susirinkimas įvyks
vasario 4 dieną 8:00 val. vak. Ponusko
saleje, 4500 So. Talman Ave. Valdya-
ba prašo visus narius ir neres gausiai
atsilankyti, aptarsime klubo reikalus,
išgirsime komisijų raportus. Po susi-
rinkimo įvyks draugiškas pobūvis su
vaisėmis.
M. Urbelis, rašt.

**FORESTS CANT
FIGHT FIRES**

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**

Linksmumo arba liūdesio valdovų
gražiausios gėlės ir vainikai, - nika-
pių papuošimai ir sezonin-
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 584 229

GUŽAUSKU

BEVERLY HILLS GELININKAS
GĖLĖS VISOMS PROGOM
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis

Laidotuvių Direktorius
SENIUSAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANČA
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228
BUTKUS - VASAITIS
1446 S. 50th Ave., Ci-ero, Ill. Phone, OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
LACKAWICZ IR SŪNUS
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139
PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911
LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepią, tai telefonai: GI 8-6195

Tel. Ofice: 847-5800; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai, Speciali pagalba kelsams
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-3 Šeštadieniais 9-11
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB
1850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PProspect 6-5024

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
\$100 BUS KAIP
RASTA:
LIGI TIEK SUTAUPYSI
IŠPARDAVIMO METU
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS
RADIOJŲ ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakarų: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

FRANCES AUŠRA ZLABES
Gyv. Clarksville, Tenn.,
ankščiau gyv. West Pulman ir
Burnside Chicago apylinkė

Mirė 1969 m. sausio 2 d., su-
laukusi 76 metų amžiaus. Gi-
mėsi Lietuvoje.
Paliko nuliūdę: dvi dukterys
— Olga Stepp ir žentas Edward,
gyv. Tenn. ir Eva Zlabes, gyv.
Paw Paw, Mich. trys anūkai ir
kiti giminės, draugai ir pažį-
stami.
Veliūnė buvo žmona mirusio
Walter Zlabes.

Kūnas bus pašarvotas šian-
dien 7 val. Leonard Bukausko
kopyčioje, 10621 So. Michigan
Ave.
Antradienį, vasario 4 d. 2:00
val. p. p. bus lydima iš kopyčios
į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Frances Aušra Zla-
bes giminės, drauga ir pažį-
stami nuoširdžiai kviečiami da-
lyvauti laidotuose ir suteikti
jam paskutinį patarnavimą ir at-
sisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Dukterys, žentas ir anūkai.

Laidotuvių Direktorius Leon-
ard Bukauskas ir Sūnūs. Tel.
CO 4-2228.

DR. BRONIUS GAIŽIUNAS
Gyv. 6804 So. Campbell Ave.

Mirė 1969 m. vasario 1 d., 3 val. po pietų, sulaukęs 58 metų amžiaus
Gimes Boston, Mass.
Paliko nuliūdę: žmona Bronė, gimusi Bagdonavičiūtė, sūnūs dr. Gin-
tautas - Andriejus, duklė Danutė, teta Latonienė, gyv. Dayton, Ohio,
švogerka Teodora Kojelaitis ir jos vyras Aleksas su šeima, gyv. Ka-
nadoj.

Lietuvoj liko tėvas Longinas, du broliai: Balys ir Antanas su šei-
momis, sesuo Pranė su šeima. Daug giminių Lietuvoj ir Amerikoje ir
daug draugų bei pažįstamų.
Pricklausė American Medical Ass., Chicago Medical Society, Illi-
nois State Medical Ass., Lietuvių Gydytojų Draugijai, Lietuvių "Ga-
jos" Korporacijai. Buvo daktaras Sv. Kryžiaus ir Central Community
ligoninių.
Kūnas pašarvotas Mažeika - Evans kopyčioje, 6845 So. Western
Avenue.

Trečadienį, vasario 5 dieną 9 val. ryto bus lydima iš kopyčios
į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, o po gedulingo pamaldų
bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. dr. Broniaus Gaižiūno giminės, draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jam paskutinį
patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona ir vaikai.
Laidotuvių Direktorai Mažeika - Evans. Tel. RE 7-8600.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas a. a. Juozas Bačiūnas (Bačiūnas) savo paskutinėje kelionėje į amžinybę. Jo karstas išlydimas iš Jau-nimo Centro į Mount Hope kapines. Nuotrauka M. Nagio

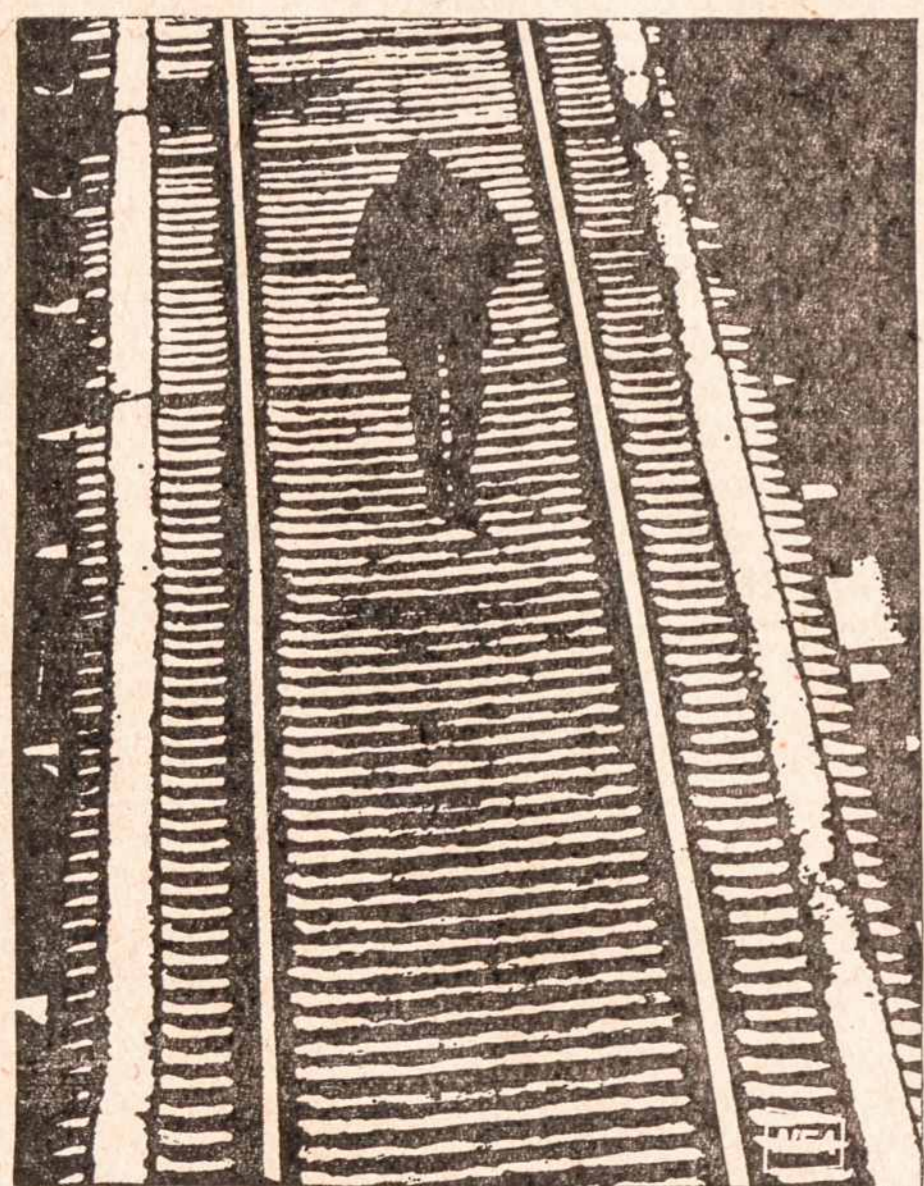
KAS JI PAVADUOS?

Taip jau lemta, kad iš šio pasaulio turi pasitraukti galin-gi valdovai, valstybių vadai, visame pasaulyje pagarsėję mokslininkai, visuomenininkai, įvairių sričių menininkai ir milijonai eilinių žmonių. Jiems ypač labiau ant šios žemės švitėjusiems mirus, dažnai kyla klausimas — kas juos pavaduos? Kas užpildys atsiradusių tuštumą? Ir pas mus jau yra buvę nevienas toks atvejis. Kas atsimeina, dar nepriklausomą Lietuvą mirus Tumui — Vaižgantui, gedulo dienomis tokį klausimą kėlė daugelis lietuvių.

Sakoma, kad nieko nėra nepakenčiamo. Dalinai taip. Pasitraukus iš gyvųjų tarpo ir labai reikalingam žmogui, žemė vistiek sukasi. Tačiau likusi tuštuma kartais turi labai svarbių, ar net lemiančių pasekmių. Eilinių žmonių mirtis palieka tuštumą jų šeimų, kaimynų, artimųjų draugų tarpe. Kada iš gyvųjų tarpo pasitraukia didelės asmenybės, tai jų pasitraukimas yra skaudus visai visuomenei ar bent jos daliai.

Prieš kelias dienas lietuvių išeivija neteko šių laikų vieno iš tauriausių savo narių, tai Juozas Bačiūno. Jo netekimas žaibo greitumu liūdnai nuaidėjo per visą laisvąjį pasaulį, kur tik lietuvių gyvenama. Dauge-liui mūsų ir šiuo metu kyla klausimas — kas jį pavaduos? ir kodėl toks klausimas kyla? Juk a. a. Juozas Bačiūnas nebuvo pasiekęs aukštų mokslų ar kokio nors titulo. Jis save vadindavo ūkininku. Tačiau visuomeninėje veikloje jo svei-ka ūkininkas galvojas ir darbai jį padarė tiek dideliu,

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

Evansville, Ind. menininko paveikslas: — Žmogus einas bėgais. Jis įsivaizduoja, kad šiuo paveikslu geriausiai pavaizdavo žiemą.

užpildyti atsiradusią tuštumą, kurie paseks didžiojo ūkininko — a. a. Juozas Bačiūno pavyzdžiu. P. Venclova

Taisoma klaida

Reportaže "Lietuvių Kovą dėl Kazimierinių" Naujienų 26 nr. atpasakota kalba 4 ir 5 skiltyje yra Dr. L. Kriaučeliūno, ne A. Regio. Atsiprašau J. Pr.

LAI GYVUOJA SUVALKIEČIAI

Lietuvių Suvalkiečių Draugija gerai veikia ir po 30 metų savo jubiliejaus, kurį iškilmingai atšventė praėjusių metų rudenį. Jie sausio 22 d. Hollywoodo salėje turėjo metinį susirinkimą, kuris buvo labai gausus. Daugelis narių atvyko užsimokėti savo metinio nario mokesčio.

Jį atidarė pirm. A. Burbienė, pasveikino narius, priminė mirusius, juos pagerbė atsistojimu ir tylos minute. Įstojo 5 nauji nariai. Valdyba padarė savo pranešimus apie veiklą ir atliktą darbą. Buvo pranešta 1969 m. išrinktos valdybos sąstatai: pirm. A. Burbienė, vicepirm. J. Sačauskienė, išd. A. Gintneris, fin. sekr. Mc Namee "Micevičiūtė, nut. sekr. Evg. Strungienė ir koresp. O. Švir-mickienė. Valdyba buvo priimta rankų plojimu ir vilnimu, kad gerai pasidarys ir kitais metais, kaip ji dirbo iki šiol dr-jos labui.

Pobūvis įvyko Hollywoodo salėje sausio 19 d. Jis pavyko gerai. Jį tvarkė komisija: J. Sačauskienė, McNamee ir P. Bel-lens. Pranešimą padarė J. Sačauskienė. Ši sakė, kad pajamų parengime buvo gauta \$421, turėta išlaidų — 237 ir li-ko gryno pelno \$184; smulkiai išvardinama pajamos ir išlai-dos.

Knygų patikrinimo komisi-jos vardu kalbėjo J. Pakudai-tis. Jis perskaitė gautas metinį bėgyje pajamas ir išlaidas. Be to, gautus % bankuose už in-dėlių Organizacija paaugo tur-tu 1968 m. tik \$621.04 ct., nes turėjo daug išlaidų dėl gau-saus narių mirimo, limuzino ir vaikių. Dabar Liet. Suvalk. Dr-ja turi sekantį turį, kuris yra dviejose bankuose: Mid-land ir Standard Savings. Tur-tas siekia \$11.870.03 ct. Susi-rinkimas pagyrė valdybą, ko-misiją ir patvirtino metinius darbus, kaip pridera metinia-me susirinkime.

Skaudi žinia buvo pranešta, kad 1968 m. mirė 19 dr-jos na-rių, kuriems buvo suteiktas patarnavimas ir vaikai. Li-goninėje tuo laiku buvo 6 na-riai. Įstojo naujų narių 31 ir išsibaurė — buvo suspenduo-ti dėl nario mokesčio nesumo-kėjimo 19 narių. Šiuo tarpu dr-ja turi dar apie 250 narių. Laukiami nauji įsirašant. Vai-šėms buvo paskirta \$50. —

Vieningai priešingi visokiems planams

Marquette Parko namų savininkų organizacijos metinis narių susirinkimas įvyko sau-sio 17 d. parapijos salėje. Jame dalyvavo apie 150 narių ir svečių. Tokį skaičių žmonių su-traukti į vieną šalios dienos vakarą, tai nėra lengva. Bet namų savininkai supranta ir įvertina valdybos kvietimą ir raginimą jame dalyvauti. Mat, ateina laikai, kai reikia ypatingai budėti Marquette Parko lie-tuvių kolonijoje. Apie tai buvo kalbėta ir pranešta nariams: kas planuojama pastatyti šioje kolonijoje ir kokių tikslu.

Šį metinį susirinkimą prave-dė naujai išrinktas pirm. Jz. Skeivys, pažymėdamas, kad vi-siems priklauso padėka už jo išrinkimą ir pasitikėjimą va-dovauti. Buvo pagerbti miru-sieji nariai. Įstojo 5 nauji na-riai. Protokolą, surašytą O.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

"NAUJIENOMS"
Reikalingas spaustuvės darbininkas
Darbas pastovus, atlyginimas geras. Prie mašinų dirbti mėg-tantį išmokysime. Rašykite tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 South Halsted St., Chicago, Illinois 60608

MICROWAVE CHIEF ENGINEER
Strong background in design development, test and manufacture of all types of microwave. Supervision of other engineers and technicians. Salary \$20,000 per annum.
TECHNICIANS — MICROWAVE ELECTRONIC
Background in testing W. G. & Coax Components. Salary to \$250 per week.
Build and test military electronic equipment from schematics. Knowledge of components. Salary to \$250 per week.
Call or write: BILL LOEBL
STRUTHERS ELECTRONICS CORP.
MAMARONECK, NEW YORK 10543
PHONE (914) 698-3000

DŽIANITORIAI

Reikalingi pilnam laikui namo priežiūrai ir valymui bei šlavi-mui.

5 darbo dienos savaitėje.

VALANDOS:

Nuo 4 p. p. iki 12 nakties. Visi kompanijos priedai ir prekėms 20% nuolaida. Ligoninės, gyvybės apdrauda, apmokamos atostogos, šventės ir pelno dalinimasis.
Reikia mokėti angliškai.
Kreiptis į personalinį skyrių 7 aukšte.

CHAS. A. STEVENS & CO.
25 No. STATE

BUSINESS CHANCES

Biznio Progros

BARBER SHOP FOR SALE

REASONABLE
5802 WEST LAKE ST.
MA 6-0384

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS 5 kambarių butas 5521 So. Laflin St. Prašome skambinti 737-5179.

ISNUOMOJAMAS 6 kambarių butas antrame aukšte 6535 So. Talman Ave. Skambinti tel. 471-1366.

švirmickienės, perskaitė A. Gintneris. Ji sirgo gripu, neat-vyko į susirinkimą. Jis buvo priimtas, kaip surašytas, be jo-kios pataisos.

Knygų patikrinimo aktą per-skaitė inž. arch. Alb. Kerelis. Jas peržiūrėjo Jz. Bagdžius ir J. Jonikas. Organizacija paaug-o 1968 m. \$1033. Dabar ji tu-ri kasoje \$6785.44 ct. Komisija siūlė įvesti čekių sąskaitas, su-tvarkyti turto knygą, raginti narius sumokėti nario mokes-tį vasario mėnesį ir t. t. Padėko-jimo valdybai už gerą darbą ir knygų vedimą. Tai patvirtino ir kiti du komisijos nariai. Nu-tarta čekių vartojimo klausimą pavesti išspręsti valdybai. Vė-liau A. Regis kalbėjo apie įvyk-stantį šg. Kazimiero sklypų sa-vininkų susirinkimą ir jame dalyvavimą sausio 26 d. Gage Parko Fieldhouse.

Buvo patvirtinta ir pristatyta nauja valdyba. Vicepirm. Jz. Bagdžius kalbėjo apie Tax pil-dymą ir įvairias išimtis, kurių žmonės nežino bei naujus sta-tybos planus, kurie rengiami Marquette Parko apylinkėje. Jie visi nepageidaujami čia ir prieš juos reikia kovoti.

Buvo perskaitytas laiškas įs-toti į draugiją. Jis buvo apsva-stytytas ir nutarta nestoti, nes jos tikslai yra priešingi mūsų or-ganizacijai. Tuo ir kitais reika-lais kalbėjo daug asmenų, ku-rių išvardinti neįmanoma, nes nepasisakė kalbėdami savo pa-vardžiu.

Susirinkimas buvo gyvas, tvarkingas ir kovingas su artė-jančiais pavojais šioje lietuviš-koje apylinkėje. Vaisės tęsėsi porą valandų — iki 11 val.

Antanas Gintneris

BIZNTERIAI KURIE GARSINASI "NAUJIENOS" — TURI GERIAUSIA PASISFKTMA BIZNYJE
— TAD GARSINKIS IR TU.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

TYPIST — BILLING DEPT.

Some experience. Excellent starting salary, many company benefits.

SOMMER & MACA GLASS MACHINERY CO.
5501 W. OGDEN CICERO
TO 3-5446

SEIMININKE - KOMPANIONĖ

Gyventi vietoje, privačiam kambariu su vonia. Malyti ežeras. Yra 2 su-auge. Gaus priedu už gerą darbą. Kalbėti angliškai.
WH 4-5888

HOUSEKEEPER

INFANT & CHILD CARE. Live in. Own private room. T. V. Good starting salary. Speak English. References.
Highland Park. 433-1886
Prefer mornings.

BOOKKEEPER

MIDLAND HOTEL
172 WEST ADAMS
See Mr. JUDA
DE 2-1200

STATISTICAL TYPIST

Excellent opportunity with prominent Loop CPA firm for experienced statistical typist. Pleasant working conditions, fringe benefits include profit-sharing plan.
Call 236-9258

PART TIME — GENERAL OFFICE

9-3-5 DAYS.
Interesting work for a woman with office experience and ability to work with figures. Typing is required.
826-1118

TYPIST BILLING

Permanent position. Vic. Congress & Western — company will relocate to S. W. area approx. 1 year. Benefits, salary open.
Call 733-0505

GENERAL OFFICE

Woman for light typing & various other duties. Must be expert on 10 key adding machine. Good benefits & salary. Pleasant office w/congenial people. Ask for DAVID
225-6611

STENOGRAPHER & GENERAL OFFICE

Responsible young woman. Light dictation. Accurate typing necessary. Good starting salary for beginner or exp. steno. Excel. benefits. 37 1/2 hr. week. Call Mr. MICKELSON.
NEW YORK LIFE INSURANCE CO.
990 Grove, Evanstone. 869-6900
An equal opportunity employer

SUBRENDUSI ANGLISKAI KALBANTI MOTERIS

Gyventi vietoje ir šeiminkauti — būti kompanione vyresnei moteriai. Skambinti nuo 10 rvto iki 4 p. p.
774-8778

COOK

Light housekeeping duties for West suburban rectory. Good pay. Nice living quarters.
Call 352-7388

GENERAL OFFICE

GIRL FRIDAY
Good typist. Interesting advertising display business. 2 girl office. Profit sharing. Near North.
467-6885

GENERAL OFFICE

Girl for typing and filling. Fast growing company, pleasant working conditions. Ask for Mr. Saferno.
626-0030.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI.

DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

ARTI MARQUETTE PARKO, 4 butų, mūrinis, po 5 kambarius. 50 pėdų sklypas. 4 mašinoms mūr. garažas. Savininkas išvyksta. \$52,900.

J. BACEVIČIUS - BELL REALTY
6455 So. KEDZIE AVENUE TEL. PR 8-2233

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

VLADAS SIMAITIS

apskaičiuoja pajamų mokesčius — income tax lietuviams, informuoja apie namų pirkimą, pardavimą, paskola ir kita.
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

WESTERN AUTO SERVICE

Body, Fender work and welding.
Tel. LA 3-1790
STEVE SCERBA
4318-20 So. Western Ave.

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange istaigoj)
Pigūs automobilių draudimai.

APDRAUDŲ AGENTŪRA

namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

LEO'S SINCLAIR SERVICE

Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

AMERICAN TRAVEL SERVICE

WALTER RASK, prezidentas
9727 So. Western Ave.,
Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

Pardavinėjame lėktuvų, laivų, traukinių bilietus ir paruošime kelionių dokumentus į visus pasaulio kraštus. Pildome aplikacijas tiems, kurie ateinančiais metais norėtų porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Rpublic 7-1941

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

PASKAITYKIT — SVARBU

MODERNISKAI ĮRENGTAS, šviešius 2 butų po 3 miegamus, namas. Įrengtas baldais. Atskiri šildy-mai. \$19,900.

3 BUTŲ MŪRAS. 2 auto garažas. Gazu šildymas. Platus lotas. Geležinė tvora. Arti mūrų. \$28,500.

6 KAMB. MŪRAS. Kabinetu virtuvė, karpetai, naujas gazu šildymas ir garažas. Apie 61-mą California. \$21,400.

LOTAS DVIEI BUTAMS, 30 pėdų, prie Marquette Parko. Pigūs.
GELSVAS 2 BUTŲ, 16 metų mūras. Atskiri šildymai, air-cond., karpetai. Virš 40 pėdų lotas. Mūro garažas. \$48,000.

5 KAMB. APKALTAS namas. Gazu šildymas, air-cond. Geležinė tvora. 35 pėdų sklypas. Arti ofiso. \$12,500.
\$14,200 PAJAMŲ 2 aukštų apartamentinio. Mūras prieš 10 metų statytas. \$87,000
RUTA RESTORANAS. Lietuviai lengvos sąlygos.

Valdyš Real Estate

2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

ŠIMAITIS REALTY

INCOME TAX SERVICE
2737 W. 43rd STREET
Tel. CL 4-2390

PERKAME, PARDUODAME, MAI-NOME

įvairius dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą ap-draudą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
Prospect 8-5454

Šimkus Real Estate

NOTARY, INCOME TAX SERVICE
4259 So. MAPLEWOOD AVENUE
Tel. CL 4-7450

Greitas ir tvarkingas visokių nuosavybės pirkimas - pardavimas. Be to šioje kontrole daromi ir liūdinami vertimai, užpildomi pilietybės prašy-mai, income tax ir įvairūs kitoki bla-ka. Darbo val.: Kasdien 9—3 ir 5—8.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu naujus ir perstatau senus vi-sus rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atlie-kamas greit, sažiningai ir garantuoti. Apskaičiuojami nemokamai.

Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas

HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave.,
CHICAGO, ILL. 60609
Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nute-kamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.

KAMINUS IŠVALOME ir pataiso-me. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.
Skambinkit

LA 1-6047 arba RO 8-2778

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.